การวิเคราะห์วาทกรรมผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์:
กรณีศึกษา นักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทย

“Female” Discourse Analysis in Newspapers: The Case Study of Leicester City Football Players’ Racist Orgy in Thailand

BANGKOK UNIVERSITY
FOUNDED 1962

การวิเคราะห์วาทกรรมผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์:
กรณีศึกษา นักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทย

“Female” Discourse Analysis in Newspapers: The Case Study of Leicester City Football Players’ Racist Orgy in Thailand

รัฐกาญจน์ จั่วแจ่มใส

การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ปีการศึกษา 2559

©2560
รัฐกาญจน์ จั่วแจ่มใส
สงวนลิขสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์

เรื่อง การวิเคราะห์วาทกรรมผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์: กรณีศึกษา นักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ ซื้อบริการผู้หญิงไทย

ผู้วิจัย รัฐกาญจน์ จั่วแจ่มใส

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา สตะเวทิน)

ผู้เชี่ยวชาญ

(ดร.มนฑิรา ธาดาอำนวยชัย)

(ดร.ศันสนีย์ เทพปัญญา)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
13 กันยายน 2560

รัฐกาญจน์ จั่วแจ่มใส. ปริญญานิเทศศาตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสื่อสารเชิงกลยุทธ์, กันยายน 2560, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
การวิเคราะห์วาทกรรมผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์: กรณีศึกษา นักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ ซื้อบริการผู้หญิงไทย (56 หน้า)
อาจารย์ที่ปรึกษา: ผู้ช่วยรองศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา สตะเวทิน

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่องการวิเคราะห์วาทกรรมผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์: กรณีศึกษา นักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบวาทกรรมของผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์ไทยและต่างประเทศ และ เพื่อศึกษาวาทกรรมของผู้หญิงไทยจากอดีตจนถึงปัจจุบัน งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการวิเคราะห์ตัวบท (Content Analysis) และใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มาเป็นเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยฉบับนี้ ซึ่งใช้เนื้อหาข่าวในหนังสือพิมพ์ทั้งไทยและต่างประเทศมาเปรียบเทียบกัน โดยแบ่งเป็นหนังสือพิมพ์ไทย 3 ฉบับ ได้แก่ 1) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 2) หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 3) หนังสือพิมพ์มติชน และ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ต่างประเทศ ได้แก่ 1) The Daily Mirror 2) Leicester Mercury

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อเปรียบเทียบวาทกรรมผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์ไทยและต่างประเทศนั้น หนังสือพิมพ์ต่างประเทศมีการใช้วาทกรรมที่เรียกผู้หญิงไทยแบ่งออกเป็น 5 มิติ และยังมีวาทกรรมที่แสดงถึงความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศมากกว่าหนังสือพิมพ์ของไทย และ ผู้หญิงไทยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันพบว่า ระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงนั้นมีความเหลื่อมล้ำทางเพศมาตั้งแต่อดีต และมีการพัฒนาให้เป็นไปในทางที่ดีขึ้น ความเหลื่อมล้ำลดน้อยลง มีความเสมอภาค เท่าเทียมกันมากขึ้น แต่ก็ยังไม่หมดไปจากสังคม ทั้งนี้ผู้วิจัยจึงเห็นว่างานวิจัยฉบับนี้จะทำให้นักหนังสือพิมพ์ตระหนักถึงหน้าที่และจรรยาบรรณของการเป็นนักสื่อสารมวลชน สามารถนำไปเป็นแนวทางในการทำแคมเปญเพื่อสร้างภาพลักษณ์ผู้หญิงไทยในสายตาต่างชาติ รวมถึงการเปลี่ยนและพัฒนาภาพลักษณ์ของประเทศไทยด้วย และ ยังสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนกฎหมายในด้านพลังประชาชนเรื่องสิทธิสตรีที่ยังไม่เสมอภาคกันอีกด้วย

คำสำคัญ: วาทกรรม, เลสเตอร์ซิตี้, ผู้หญิงไทย, สิทธิสตรี, ความเหลื่อมล้ำ

Chuachamsai, R. M.Com.Arts (Strategic Communications), September 2017, Graduate School, Bangkok University.
"Female" Discourse Analysis in Newspapers: The Case Study of Leicester City Football Players' Racist Orgy in Thailand (56 pp.)
Advisor: Asst.Prof.Patama Satawedin, Ph.D.

ABSTRACT

The purpose of the study "Female" Discourse Analysis in Newspapers: The Case Study of Leicester City Football Players' Racist Orgy in Thailand was to compare Thai women's discourse presented in Thai and British newspapers and also to study Thai women's discourse from the past to present.

The content from Thai and British newspapers was comparatively analyzed. These newspapers included *Thairath, Dailynews,* and *Matichon* for Thai newspapers and *Daily Mirror,* and *Leicester Mercury* for the British newspapers.

The results found that 'Thai women's discourse' in the British newspapers were depicted in 5 dimensions including Thai women as just a girl, Thai women as a rustic girl, Thai women as a worthless girl, Thai women as a whore, and Thai women as a promiscuous. Also, greater extents of social discrimination and humiliation in the British newspapers than their opponents were disclosed. This study also revealed that Thai society had had sexual dimorphism for long time but has been improved continuously until present day.

It is believed, that this study motivates journalists to realize their duties, responsibilities, and morals. This study as can be used a direction to mobilize social campaign to make equality for every sexual in Thailand both for social and legal issues.

Keywords: Discourse Analysis, Leicester City, Thai Women, Feminism, Racist Orgy

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานชิ้นที่ผู้วิจัยมีความภูมิใจในงานวิจัยฉบับนี้เป็นอย่างมาก ทั้งนี้งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยรองศาสตราจารย์ ดร.ปฐมา สตะเวทิน เป็นอย่างยิ่งที่ได้มอบความช่วยเหลือ ความรู้ คำชี้แนะ และ คำแนะนำต่าง ๆ ในการแก้ไขงานให้ออกมาอย่างดีเยี่ยมตลอดเวลาในการทำวิจัยฉบับนี้ และขอขอบพระคุณบิดา มารดา และ ครอบครัว รวมไปถึงพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยให้กำลังใจและสนับสนุนในการทำวิจัยฉบับนี้ตลอดมา

รัฐกาญจน์ จั่วแจ่มใส

BANGKOK UNIVERSITY FOUNDED 1962

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญ	1
1.2 ปัญหานำวิจัย	5
1.3 วัตถุประสงค์	5
1.4 ขอบเขตการวิจัย	5
1.5 นิยามศัพท์	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 ทฤษฎีการกำหนดวาระ และ ทฤษฎีการกำหนดกรอบความคิด	7
2.2 แนวคิดเรื่องสตรีนิยม	16
2.3 แนวคิดเรื่องวาทกรรม	23
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	28
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล	32
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	32
3.5 การนำเสนอข้อมูล	33
บทที่ 4 ผลการวิจัย	
4.1 วาทกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยและต่างประเทศที่มีต่อผู้หญิงไทย กรณีศึกษานักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทยเป็นอย่างไร	34
4.2 วาทกรรมผู้หญิงไทยจากอดีตจนถึงปัจจุบันเป็นอย่างไร กรณีศึกษานักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทย	40

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล 44

5.2 อภิปรายผล 46

5.3 ข้อเสนอแนะ 50

บรรณานุกรม 51

ประวัติผู้เขียน 56

เอกสารข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในรายงานการค้นคว้าอิสระ

BANGKOK UNIVERSITY FOUNDED 1962

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 2.1: ตารางแสดงพัฒนาการของกระบาวนการสื่อสาร 14

ตารางที่ 2.2: ตารางแสดงนิยามและสาระสำคัญของแนวคิดสตรีนิยม 16

ตารางที่ 2.3: ตารางแสดงผลงานในช่วงต่าง ๆ ของมิเชล ฟูโกต์ 24

ตารางที่ 3.1: ตารางแสดงพฤติกรรมในการซื้อหนังสือพิมพ์รายวันของผู้บริโภค ในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ 29

ตารางที่ 3.2: ตารางแสดงประเภทของหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย 29

ตารางที่ 3.3: ตารางแสดงความนิยมของหนังสือพิมพ์ตั้งแต่เดือนมกราคม 2016 ถึง ธันวาคม 2016 30

ตารางที่ 3.4: ตารางแสดงลำดับของการเปลี่ยนแปลงเปอร์เซ็นต์ต่อปีในการจำหน่าย หนังสือพิมพ์ท้องถิ่นประจำสหราชอาณาจักร (United Kingdom) ระหว่าง เดือนมกราคม ถึง มิถุนายน 2016 เมื่อเปรียบเทียบกับครึ่งปีแรกในปี 2015 31

ตารางที่ 4.1: ตารางแสดงการเปรียบเทียบการวิเคราะห์วาทกรรมของสำนักข่าวไทย และ ต่างประเทศ 34

ตารางที่ 4.2: ตารางแสดงความถี่ของวาทกรรมที่ใช้เรียกผู้หญิงไทยในเนื้อหาข่าวที่มี การนำเสนอต่อสาธารณะ 36

ตารางที่ 4.3: ตารางเปรียบเทียบคำว่า “ผู้หญิงไทย” กับ “Thai Women” ที่ใช้นำเสนอใน หนังสือพิมพ์ระหว่างหนังสือพิมพ์ไทย และ หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ 38

ตารางที่ 4.4: ตารางเปรียบเทียบคำว่า “สาวไทย” กับ “Thai Girls” ที่ใช้นำเสนอใน หนังสือพิมพ์ ระหว่างหนังสือพิมพ์ไทย และ หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ 38

ตารางที่ 4.5: ตารางเปรียบเทียบคำว่า “ผู้หญิงขายบริการทางเพศ” กับ “Sex Workers” ที่ใช้นำเสนอในหนังสือพิมพ์ระหว่างหนังสือพิมพ์ไทย และ หนังสือพิมพ์ ต่างประเทศ 38

ตารางที่ 4.6: ตารางเปรียบเทียบคำว่า “โสเภณี” กับ “Thai Prostitute” และ “Prostitute”ที่ใช้นำเสนอในหนังสือพิมพ์ระหว่างหนังสือพิมพ์ไทย และ หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ 39

ตารางที่ 4.7: ตารางอธิบายความหมายมิติต่าง ๆ 39

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 2.1: การแบ่งประเภทการวางกรอบ (Framing) 9
ภาพที่ 2.2: แบบจำลองเชิงเส้นตรงของเดวิด เบอร์โล 12
ภาพที่ 2.3: แบบจำลองกระบวนการสื่อสารของวิลเบอร์ ชแรมม์ 12

BANGKOK UNIVERSITY FOUNDED 1962

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

จากบทความในคอลัมน์สยาม ประเทศไทย ของหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันศุกร์ที่ 5 มิถุนายน 2558 หน้า 18 โดย สุจิตต์ วงษ์เทศ ได้เขียนบทความเกี่ยวกับซ่องและโสเภณีในสมัยอยุธยา บทความนี้ถูกเขียนขึ้น เป็นผลสืบเนื่องมาจากข่าวคลิปฉาวของนักเตะทีมฟุตบอลพรีเมียร์ลีกในประเทศอังกฤษ ซึ่งจากเหตุการณ์นี้ทำให้สะท้อนเห็นถึงภาพทางสังคมที่ตอกย้ำประเทศไทย รวมไปถึงทัศนคติของนักท่องเที่ยวเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในประเทศไทย โดยในสมัยยุคสงครามเวียดนามนั้น หญิงที่ขายบริการแบบผูกเป็นรายปีให้กับทหารอเมริกันที่เข้ามาตั้งค่ายทหารในประเทศไทย เพื่อนำระเบิดไปทำสงครามกับเวียดนามจะถูกเรียกว่า “เมียเช่า” ซึ่งรายได้จากการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติสำหรับการท่องเที่ยวประเภทนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายได้ที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยถึงปีละแสน ๆ ล้านบาทไทย มาจากอาชีพที่ถูกเรียกว่าเมียเช่า ในสมัยอยุธยามีการทำอาชีพโสเภณี และซ่องอย่างเป็นทางการ เปิดเผย และถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งในเอกสารจากหอหลวง (ของราชสำนัก) ได้มีการระบุไว้ด้วยว่า ที่ตลาดบ้านจีน ตั้งอยู่ตรงปากคลองขุนละครชัย หรือที่เรียกว่าคลองตะเคียน มีซ่องโสเภณีอยู่ 4 โรงด้วยกัน โดยรับจ้างทำชำเราแก่บุรุษ นอกจากนี้ยังมีเอกสารของลาลูแบร์ที่ได้มีการบันทึกเอาไว้ว่า ซ่องของโสเภณีนั้นจะมีเจ้าของซ่องซึ่งเป็นผู้ชาย และมีโสเภณีอยู่ภายใต้การปกครองดูแลอยู่ถึง 600 คนด้วยกัน โสเภณีที่ขายบริการในสมัยนั้นนอกจากจะเป็นลูกชาวบ้านธรรมดาทั่วไปแล้ว ยังมีลูกสาว และบรรดาภรรยาของขุนนางต่าง ๆ ที่ถูกขายออกมาเป็นโสเภณีตามคำสั่งของสามีที่เป็นผู้มีอำนาจเด็ดขาดในครอบครัวอีกด้วย หรือซ่องโสเภณีในบางที่นั้นเจ้าของซ่องกลับเป็นขุนนางที่รับราชการมีบรรดาศักดิ์เสียเอง

เนื่องจากในปัจจุบันภาพลักษณ์ของหญิงไทยได้ถูกมองต่างไปจากอดีตที่คนมักนึกถึงภาพผู้หญิงไทยคือผู้หญิงที่เรียบร้อย ตั้งแต่ในสมัยก่อนผู้หญิงไทยจะถูกอบรม สั่งสอนในเรื่องของเพศและการวางตัวอย่างเคร่งครัด เป็นแม่บ้านแม่เรือนและเป็นช้างเท้าหลังของสามี (เทพชู ทับทอง, 2546 อ้างใน สุภาภรณ์ งามวัน, 2548) นอกจากนี้ยังสามารถเห็นได้จากวรรณกรรมสุภาษิตสอนหญิงของสุนทรภู่ได้อีกด้วย สุภาษิตสอนหญิงนี้สุนทรภู่ได้แต่งขึ้นมาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเตือนใจผู้หญิงไทยในเรื่องของการประพฤติ การวางตัวและการปฏิบัติตน วางตัวให้อยู่ในกรอบจารีต ประเพณีและวัฒนธรรมไทยที่มีมาตั้งแต่โบราณ (“สุภาษิตสอนหญิง”, ม.ป.ป.) แต่เมื่อก้าวเข้าสู่สังคมยุคใหม่ที่มีการรับค่านิยมใหม่ ๆ ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามากขึ้น ทำให้ผู้หญิงไทยยุคใหม่มีภาพลักษณ์ที่ต่างไปจากเดิมนอกจากคอลัมน์ที่ได้กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีบทความเรื่อง “ความเป็นไทยไร้เพศ (2)” ของ นิธิ เอียวศรีวงศ์ (2558) ที่มีการนำเสนอเกี่ยวกับผู้หญิงไทยอยู่อีก

ในบทความนี้ได้มีการกล่าวถึงผู้หญิงไทยที่ “ควง” หรืออยู่กินกับทหารญี่ปุ่น หรือทหารอเมริกัน และยังได้กล่าวว่า นวนิยายที่ถูกเขียนขึ้นมาในภายหลังจากภาวะสงครามนั้นมันจะมีการแสดงออกถึงการแบ่งแยกและการรังเกียจหญิงโสเภณีที่ขายบริการเหล่านี้ แต่ในบทความเองก็ได้กล่าวถึงหญิงไทยที่เป็นตัวแทนของอัตลักษณ์ไทย ที่เป็นหญิงธรรมดาไม่ใช่หญิงโสเภณี หญิงไทยที่ไม่ได้ขายบริการเหล่านั้นไม่ได้ถูกทำให้ดูแย่ และสูญเสียความเป็นอัตลักษณ์ไทยไปแต่อย่างใด ในบทความยังได้กล่าวถึงในยุคต้นของสมัยจอมพลสฤษดิ์ ธนะรัตช์ทางสหประชาชาติได้เคยมีการส่งผู้เชี่ยวชาญเข้ามาทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องโสเภณีในประเทศไทย โดยในรายการจากการศึกษาในครั้งนั้นได้มีตอนหนึ่งกล่าวไว้ว่า ผู้ชายไทยส่วนใหญ่นั้นมีทัศนคติว่าการใช้บริการโสเภณีเป็นเรื่องปกติ และผู้หญิงไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อโสเภณีว่า เป็นความชั่วร้ายที่จำเป็น หรือเป็นทางเลือกที่ดีกว่า กล่าวคือ การให้สามีไปใช้บริการของโสเภณีดีกว่าที่จะให้สามีไปมีภรรยาน้อย หรือไปติดพันผู้หญิงอื่นแบบจริงจัง ในช่วงสงครามเวียดนามสมัยนั้นประเทศไทยเป็นสถานที่พักผ่อนหาความบันเทิงของทหารอเมริกัน ทหารอเมริกันได้มีการเข้ามาตั้งค่ายทหารอยู่ในประเทศไทยยิ่งสงครามเวียดนามนั้นมีความเข้มข้นขึ้นมากเท่าไหร่ ก็ยิ่งมีพลทหารของสหรัฐอเมริกาเข้ามาและใช้ประเทศไทยเป็นสถานที่พักตั้งค่าย เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจมากขึ้นเท่านั้น จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ธุรกิจโสเภณีนี้มีความเฟื่องฟูเป็นอย่างมาก จนกระทั่งผู้หญิงไทยที่อยู่ตามชนบทพากันเดินทางเข้ามาประกอบอาชีพในเมืองมากขึ้น ผู้เขียนบทความนี้ยังได้กล่าวอีกว่า ในการเข้ามาของทหารอเมริกันในยุคนั้นทำให้เศรษฐกิจของชนบทไทยเสื่อมสลายลงไป เปลี่ยนเป็นการขายแรงงานเพียงอย่างเดียว และการขายแรงงานที่มีผลตอบแทนที่คุ้มค่าที่สุดคือการประกอบอาชีพโสเภณี การที่มีผู้หญิงไทยประกอบอาชีพนี้จำนวนมาก ทำให้เกิดผลกระทบต่ออัตลักษณ์ของชาติ และทัศนคติของคนต่างชาติที่มีต่อผู้หญิงไทยอย่างมาก เมื่อกล่าวถึงผู้หญิงไทยคนชาติอื่นก็มักเข้าใจผิดคิดว่าผู้หญิงไทยทุกคนทำอาชีพเดียวกันหมด จึงทำให้คนต่างชาติมีการปฏิบัติต่อผู้หญิงไทยอย่างไม่ให้เกียรติ เรื่องดังกล่าวในข้างต้นนี้ได้มีการถูกกล่าวถึงในงานวิจัยของศุลีมาน นฤมล เรื่อง “นางงามตู้กระจก” และเป็นงานวิจัยที่ได้รับรางวัลยกย่องจากสมาคมสังคมศาสตร์อีกด้วย (นิธิ เอียวศรีวงศ์, 2558, หน้า 30)

ในสื่อหนังสือพิมพ์นั้นยังมีการเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับชาวต่างชาติและผู้หญิงไทยออกมาในรูปแบบของคอลัมน์ต่าง ๆ จะเห็นได้ว่ามีคอลัมน์เกี่ยวกับความรักข้ามสัญชาติ ตัวอย่างเช่น คอลัมน์เขยฝรั่งสะใภ้อินเตอร์ จากหนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก เป็นต้น เรื่องราวในคอลัมน์นี้จะเป็นการบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับผู้หญิงไทยที่แต่งงานอยู่กินกับสามีชาวต่างชาติ (ศุภกร อรรคนันท์, 2557 ข) ซึ่งในบางครั้งการนำเสนอเรื่องราวในคอลัมน์ต่าง ๆ ตามหนังสือพิมพ์ อาจเป็นการสร้างค่านิยมที่ผิด ๆ ให้แก่ผู้อ่านได้เช่นกัน ถึงแม้ว่าเรื่องราวในคอลัมน์ที่เขียนขึ้นนั้นจะไม่ได้เป็นการเขียนชักจูง ชี้นำ ใส่ร้าย หรือเขียนเรื่องราวที่ไม่ดีเกี่ยวกับผู้หญิงไทยและชาวต่างชาติลงไปก็ตาม นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยอีกหลายงานที่มีการกล่าวถึงค่านิยมการแต่งงานกับชาวต่างชาติ โดยเฉพาะผู้หญิงทาง

ภาคอีสาน ตัวอย่างเช่น งานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เกี่ยวกับหญิงไทยในภาคอีสานที่สมรสกับชาวต่างชาติ เป็นงานวิจัยที่ทำการศึกษาในปี 2546 พบว่าหลังจากที่หญิงเหล่านั้นได้สมรสกับชาวต่างชาติมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การดำรงชีวิตเปลี่ยนไปเป็นระบบ “บริโภคนิยม” จึงทำให้เกิดค่านิยมการแต่งงานกับชาวต่างชาติขึ้น (“เมียฝรั่ง ค่านิยมผู้หญิงอีสาน”, ม.ป.ป.) นอกจากนี้ยังมีเอกสารการบรรยายเรื่อง “เมียฝรั่ง: ความสัมพันธ์ของผู้หญิงไทยกับผู้ชายต่างชาติ” ที่ได้มีการกล่าวถึงค่านิยมของผู้หญิงที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการศึกษานั้นว่าต้องการแต่งงานกับผู้ชายต่างชาติมากกว่าผู้ชายไทย เนื่องจากผู้ชายต่างชาตินั้นให้เกียรติผู้หญิงมากกว่า ไม่ยึดติดกับอดีตที่ผ่านมา มีความรับผิดชอบ และทำให้คุณภาพชีวิตของผู้หญิงดีขึ้นมีความมั่นคงมากขึ้น และที่การแต่งงานกับชาวต่างชาติกลายเป็นค่านิยมในหมู่บ้าน จนกลายเป็นเครือข่าย เนื่องจากผู้หญิงที่แต่งงานกับชาวต่างชาติไปแล้วนั้นมีความผูกพันมีความเหนียวแน่นกับบ้านเกิด และภาระหน้าที่ที่จะต้องดูแล รับผิดชอบทางบ้านที่ยังลำบากอยู่ (รัตนา บุญมัธยะ, 2548) ซึ่งสอดคล้องกับคอลัมน์ เขยฝรั่งสะใภ้อินเตอร์: สู้จนได้ดีไม่เคยลืมพี่น้อง ของหนังสือพิมพ์คม ชัด ลึก ที่เป็นการตอกย้ำถึงความเหนียวแน่นของบ้านเกิด และรวมถึงการให้เกียรติผู้หญิง ไม่ยึดติดอดีต แม้จะเคยผ่านการแต่งงานมาแล้วและมีลูกติด (ศุภกร อรรคนันท์, 2557 ก)

จากย่อหน้าที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกคัดกรองมาก่อนนั้นจะสามารถทำให้ประชาชนหรือผู้รับสารเข้าใจสารที่นำเสนอเป็นไปในความหมายตามที่ผู้กำหนดวาระหรือผู้คัดกรองข่าวสารต้องการได้ โดยข้อมูลข่าวสารอาจถูกวางกรอบ และการกำหนดกลยุทธ์การกำหนดกรอบในการตีความ เพื่อเป็นการกำหนดทิศทางของความคิด การรับรู้ และทัศนคติของผู้รับสาร และเนื่องจากสังคมไทยกับสังคมต่างประเทศมีบริบทของสังคมที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของวัฒนธรรม หรือ ภาษา ดังนั้นการวิเคราะห์วาทกรรมจึงเป็นการช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในบริบทของสังคมไทยและต่างชาติมากขึ้น จากกรณีศึกษาที่นำมาทำการวิจัยนี้จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจในเรื่องของวัฒนธรรมบางอย่างที่เปลี่ยนแปลงไป

เนื่องจากสื่อมวลชนมีหน้าที่ในการให้ข้อมูลข่าวสาร ให้ความรู้ ชักจูงใจ และให้ความบันเทิงกับประชาชนตามแนวคิดของลาสเวลล์และไรท์ โดยในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารนั้นจะมีนักสื่อสารมวลชนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ที่คอยคัดกรองข่าวสารในฐานะของผู้เฝ้าประตู (Gatekeeper) ซึ่งมีอิทธิพลต่อการรับรู้ ความรู้สึกนึกคิดของประชาชนผู้รับสาร และในฐานะที่หนังสือพิมพ์เป็นตัวกลางในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารนั้น ข้อมูลข่าวสารที่ถูกนำเสนอออกไปจะสามารถทำให้มีผลกระทบต่อมุมมองของประชาชนผู้รับสารได้ งานวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เท่าทันสื่อกับการได้รับอิทธิพลด้านการกำหนดความสำคัญแก่วาระข่าวสารและการเลือกกรอบ

ในการตีความข่าวสาร” ฟารีดา เตชะวรินทร์เลิศ (2548) ได้กล่าวถึงเรื่องอิทธิพลของการกำหนดกรอบในการตีความข่าวสารไว้ในงานวิจัยด้วยเช่นกัน

กรณีข่าว 3นักเตะเลสเตอร์ซิตี้ดูหมิ่นสาวไทย ที่ได้ยกมาเป็นกรณีศึกษาในงานวิจัยฉบับนี้ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันจันทร์ที่ 1 มิถุนายน 2558 นี้มีการพาดหัวข่าวว่า “แฉคลิปฉาวโฉ่ 3 นักเตะ'เลสเตอร์' หมิ่นสาวไทยจี้ให้ลงทัณฑ์” ข่าวคลิปฉาวของนักเตะสโมสรฟุตบอลพรีเมียร์ลีกของอังกฤษได้พูดจาดูถูกหญิงขายบริการชาวไทยนั้นได้สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมทางสังคมหลาย ๆ อย่างไม่ว่าจะเป็นการเหยียดสีผิว เหยียดเชื้อชาติของชาวต่างชาติ และคลิปที่ถูกเผยแพร่ออกไปทำให้ผู้รับสารอื่น ๆ มองสภาพการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่ไม่สวยงาม (“แฉคลิปฉาวโฉ่ 3 นักเตะ 'เลสเตอร์'”, 2558, หน้า 1) จากข่าวที่เกิดขึ้นมีรายงานข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน “3 ฉาวไม่รอด'เลสเตอร์' ไล่แล้ว คลิปเซ็กซ์หมู่เหยียดสาวไทยแต่ไม่ให้ความเห็น” 3 นักเตะดังจาก “เลสเตอร์ซิตี้” ทีมพรีเมียร์ลีกของอังกฤษ ได้ถ่ายคลิปขณะที่กำลังมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงไทย 3 คนที่โรงแรมแห่งหนึ่งในระหว่างการเดินทางมาในช่วงปิดฤดูกาลของทีมที่ประเทศไทย เพื่อกระชับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและประเทศอังกฤษ การเดินทางมาของทีมเลสเตอร์ซิตี้ในครั้งนี้ยังเป็นการเดินทางมาขยายฐานแฟนคลับของสโมสรและเพื่อเดินทางมาเพื่อขอบคุณกลุ่มกิจการคิง เพาเวอร์ ที่เป็นผู้สนับสนุนหลักของสโมสร นักเตะทั้ง 3 ยังได้นำคลิปดังกล่าวไปเผยแพร่โดยการส่งต่อกันไปเรื่อย ๆ (“3 ฉาวไม่รอด'เลสเตอร์' ไล่แล้ว”, 2558, หน้า 15) และในรายงานข่าวจากไทยรัฐออนไลน์ วันที่ 31 พฤษภาคม 2558 พาดหัวข่าวว่า “พิษคลิปฉาว! แข้งจิ้งจอกถูกแฉ มั่วเซ็กซ์กับสาวไทย” ยังได้มีการนำเสนออีกว่า ในคลิปยังได้มีการสบถคำพูดเชิงดูถูกเชื้อชาติอีกด้วย ซึ่งเมื่อข่าวนี้ถูกตีแผ่ออกมาสู่สาธารณะทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศและการท่องเที่ยว รวมไปถึงเป็นการดูหมิ่นศักดิ์ศรีของผู้หญิงไทย และเป็นการไม่ให้เกียรติ (“พิษคลิปฉาว”, 2558) จากการพาดหัวข่าวของหนังสือพิมพ์จะพบว่าเป็นการพาดหัวข่าวโดยการใช้คำเหมารวม เช่น “แฉคลิปฉาวโฉ่ 3 นักเตะ'เลสเตอร์' หมิ่นสาวไทยจี้ให้ลงทัณฑ์” “3 ฉาวไม่รอด'เลสเตอร์' ไล่แล้ว คลิปเซ็กซ์หมู่เหยียดสาวไทยแต่ไม่ให้ความเห็น” คำว่า “สาวไทย” ที่ในหนังสือพิมพ์ฉบับนี้ใช้ ทำให้เกิดการเหมารวมได้ถึงผู้หญิงที่เป็นคนไทย ไม่ใช่การหมายถึงผู้หญิงที่ทำอาชีพขายบริการ

จากที่ได้กล่าวไปแล้วในข้างต้นสื่อนั้นมีอิทธิพลและมีบทบาทต่อผู้รับสาร สื่อสามารถชักจูงโน้มน้าวความคิดของผู้รับสารให้เป็นไปในทางที่สื่อต้องการและนำเสนอออกมาได้ ซึ่งในการเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อผู้หญิงไทยจากวาทกรรมในหนังสือพิมพ์นี้จะทำให้ทราบว่า ระหว่างวาทกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยและวาทกรรมของหนังสือพิมพ์อังกฤษ การลงข่าวในหนังสือพิมพ์นั้นในฐานะเจ้าบ้านหรือเป็นหนังสือพิมพ์ที่เป็นเจ้าของภาษามีวาทกรรมแตกต่างกันอย่างไร และวาทกรรมผู้หญิงไทยจากอดีตจนถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไรบ้าง ในงานวิจัยการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ผู้วิจัยขอยกกลุ่มตัวอย่างงานวิจัยเป็นหนังสือพิมพ์มา 5 ฉบับ โดยแบ่งเป็น

หนังสือพิมพ์ไทย 3 ฉบับ ได้แก่ 1) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 2) หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 3) หนังสือพิมพ์มติชน และ หนังสือพิมพ์อังกฤษ 2 ฉบับ ได้แก่ 1) Leicester Mercury 2) The Daily Mirror ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลงานวิจัยฉบับนี้ อยู่ในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม 2558 ถึง 1 กรกฎาคม 2558 โดยเป็นการวิเคราะห์ควบคู่กับทฤษฎีการกำหนดวาระ (Agenda Setting Theory) ทฤษฎีการกำหนดกรอบความคิด (Framing Theory) แนวคิดเรื่องสตรีนิยม (Feminism) และ แนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse Analysis)

1.2 ปัญหานำวิจัย

1.2.1 วาทกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยและต่างชาติที่มีต่อผู้หญิงไทย (จากกรณีศึกษา นักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ ซื้อบริการผู้หญิงไทย) เป็นอย่างไร

1.2.2 วาทกรรมผู้หญิงไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน (จากกรณีศึกษา นักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ ซื้อบริการผู้หญิงไทย) เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์

1.3.1 เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบวาทกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยและอังกฤษที่มีต่อผู้หญิงไทย กรณีศึกษา นักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ ซื้อบริการผู้หญิงไทย

1.3.2 เพื่อศึกษาวาทกรรมผู้หญิงไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน กรณีศึกษา นักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ ซื้อบริการผู้หญิงไทย

1.4 ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้จะเก็บข้อมูลโดยการใช้เครื่องมือ การวิเคราะห์วาทกรรม (Discourse Analysis) โดยแบ่งวิเคราะห์ตามประเภทของหนังสือพิมพ์ ซึ่งแบ่งได้ 2 ประเภทหลัก ๆ คือ

1.4.1 หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม (Popular Newspaper) 3 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ของไทย 2 ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐออนไลน์และหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของอังกฤษ 1 ฉบับ คือ The Daily Mirror

1.4.2 หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (Quality Newspapers) 2 ฉบับ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ของไทย 1 ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์มติชน และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของอังกฤษ 1 ฉบับ คือ Leicester Mercury

จะเก็บข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ของไทย 3 ฉบับ และ จากหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของอังกฤษ 2 ฉบับ รวมทั้งหมดเป็น 5 ฉบับ จากกรณีศึกษาของงานวิจัยฉบับนี้ ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัยจะอยู่ในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม 2558 ถึง 1 กรกฎาคม 2558

1.5 นิยามศัพท์

1.5.1 วาทกรรม หมายถึง การนิยามความรู้บางอย่างเพื่อนำมาใช้ในการกำหนดความจริง การสร้างอัตลักษณ์และความหมาย หรือการนิยามความรู้บางอย่างให้กับสิ่งต่าง ๆ ในสังคม และกำหนดสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นให้ดำรงอยู่และเป็นที่ยอมรับในสังคม

1.5.2 เลสเตอร์ซิตี้ หมายถึง ทีมสโมสรนักฟุตบอลของประเทศอังกฤษที่มี คุณวิชัย ศรีวัฒนประภา เจ้าของกิจการคิง พาวเวอร์ (King Power) เป็นหุ้นส่วนใหญ่ของสโมสรเลสเตอร์ซิตี้

1.5.3 หนังสือพิมพ์ไทย หมายถึง หนังสือพิมพ์รายวันที่มีการจำหน่ายอยู่ในประเทศไทย ได้แก่ ไทยรัฐออนไลน์ เดลินิวส์ และ มติชน

1.5.4 หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ หมายถึง หนังสือพิมพ์ที่มีการจำหน่ายอยู่ที่ประเทศอังกฤษ ได้แก่ The Daily Mirror และ Leicester Mercury

1.5.5 ผู้หญิงไทย หมายถึง ผู้หญิงที่มีสัญชาติไทย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เพื่อให้นักหนังสือพิมพ์ตระหนักถึงหน้าที่และจรรยาบรรณของการเป็นนักสื่อสารมวลชน

1.6.2 สามารถนำไปเป็นแนวทางในการทำแคมเปญเพื่อสร้างภาพลักษณ์ผู้หญิงไทยในสายตาต่างชาติ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาภาพลักษณ์ของประเทศไทยด้วย

1.6.3 สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนกฎหมาย ในด้านพลังประชาชนเรื่องสิทธิสตรี

บทที่ 2
แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์วาทกรรมผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์ : กรณีศึกษานักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทย” ผู้วิจัยได้นำทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาทำการศึกษาดังต่อไปนี้

2.1 ทฤษฎีการกำหนดวาระ (Agenda Setting Theory) และ ทฤษฎีการกำหนดกรอบความคิด (Framing Theory)

2.2 แนวคิดเรื่องสตรีนิยม (Feminism)

2.3 แนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse Analysis)

2.1 ทฤษฎีการกำหนดวาระ (Agenda Setting Theory) และ ทฤษฎีการกำหนดกรอบความคิด (Framing Theory)

ทฤษฎีการกำหนดเรื่อง (Agenda Setting) เป็นทฤษฎีที่กำหนดให้สื่อมวลชนจะต้องทำหน้าที่ในการกำหนดเรื่อง หรือกำหนดวาระในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารให้กับประชาชน โดยสื่อมวลชนจะเป็นผู้ที่กำหนดประเด็น หรือหัวข้อต่าง ๆ ที่จะนำมาเสนอ ถ่ายทอดให้แก่ประชาชนได้รับรู้ (พีระ จิรโสภณ, 2531) นอกจากนี้ McCombs และ Shaw (1972) ได้กล่าวว่า เหตุการณ์ที่สื่อมวลชนนำมาเสนอให้แก่ผู้รับสารนั้นเป็นข่าว หรือเรื่องราวที่สำคัญอยู่ในความสนใจของประชาชน เรื่องราวที่ถูกนำเสนออย่างต่อเนื่อง ประชาชนผู้รับสารก็จะคิดว่าข่าวหรือเหตุการณ์นั้นมีความสำคัญตามที่นักสื่อสาร มวลชนชี้นำ (ปรมะ สตะเวทิน, 2539) ดังนั้นความสำคัญของข่าวจะมีมากหรือน้อยเพียงใดในสายตาของผู้รับสาร ขึ้นอยู่กับสื่อมวลชนที่ให้ความสำคัญกับข่าวนั้น (อรนุช กล่อมดี, 2550) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฟารีดา เตชะวรินทร์เลิศ (2548) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับการกำหนดวาระข่าวสารว่าในการประเมินระดับความสำคัญของข่าวจะถูกกำหนดโดยสื่อมวลชนหากสื่อเห็นว่าเรื่องใดสำคัญก็จะนำเรื่องราวหรือเหตุการณ์เหล่านั้นมาทำการนำเสนอซ้ำ ๆ เป็นการเพิ่มน้ำหนักคุณค่าความสำคัญให้กับข่าวนั้น เพื่อให้ประชาชนผู้รับสารรู้ว่าจะต้องคิดถึง (Think About) พูดถึง (Talk About) และ วิตกถึง (Worry About) เกี่ยวกับเรื่องใด สื่อจะเป็นผู้ที่บอกว่าผู้รับสารควรคิดเกี่ยวกับสิ่งใด

อิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อประชาชนผู้รับสารในการโน้มน้าวความคิด มุมมอง ทัศนคติให้ผู้รับสารนั้นมีทัศนคติหรือมุมมองเป็นไปตามที่สื่อมวลชนต้องการ ในการโน้มน้าวของนักสื่อสารมวลชนไม่เพียงแต่ใช้การกำหนดประเด็น (Agenda Setting) ของข่าวเท่านั้น แต่ยังสามารถลงลึกไปถึงรายละเอียดของการวางกรอบ (Framing) ของการตีความข่าวสารให้แก่ผู้รับสารได้ด้วย

ในงานวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เท่าทันสื่อกับการได้รับอิทธิพลด้าน การกำหนดความสำคัญแก่วาระข่าวสารและการเลือกกรอบในการตีความข่าวสาร” ของ ฟารีดา เตชะวรินทร์เลิศ (2548) ได้ยกคำเรียกในการกำหนดกรอบ (Framing) ของการตีความข่าวสารนี้มาจาก McCombs, Shaw และ Weaver (1997) ว่าเป็นการกำหนดวาระในลำดับที่ 2 (Second Level of Agenda Setting) เช่นเดียวกับงานวิจัยของ อรนุช กล่อมดี (2550) ที่ยกคำเรียกของแมคคอมส์และคณะนี้มาเช่นกัน แต่ในขณะเดียวกันนักวิชาการคนอื่น ๆ เรียกการจัดวาระลำดับที่ 2 นี้ว่า “การกำหนดกรอบในการตีความข่าวสาร (Framing)”

ทฤษฎีการวางกรอบความคิด (Framing Theory) การวางกรอบความคิด (Framing) เป็นแนวคิดที่มีความสัมพันธ์กับอิทธิพลในการกำหนดวาระของสื่อ โดยการที่สื่อมวลชนมีความสำคัญกับบางสิ่งในเหตุการณ์นั้น ๆ ความสำคัญที่สื่อมวลชนมีให้จะสามารถโน้มน้าวผู้รับสารให้คิดถึงสิ่งที่สื่อมวลชนต้องการนำเสนอในประเด็นนั้น ๆ (“Framing theory”, n.d.) ซึ่งในงานวิจัยของ อรนุช กล่อมดี (2550) ได้กล่าวไว้ว่า การวางกรอบ (Framing) นั้นเป็นแนวคิด (Concept) ส่วนหนึ่งในบริบทของการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับผลกระทบของสื่อ (Media Effects)

ในยุคปัจจุบันสิ่งที่สื่อมวลชนต้องการจากผู้รับสารก็คือ การสร้างกรอบความเป็นจริงให้เป็นไปในทิศทางที่สื่อมวลชนนั้นต้องการ ในการวางกรอบความคิดสามารถมองได้เป็น 2 ส่วนด้วยกัน ส่วนแรกคือ กรอบที่อยู่ในฐานะเป็นตัวสร้างข่าว หรือ กรอบที่อยู่ในฐานะเป็นตัวนำเสนอข่าว (Presenting News) และส่วนที่ 2 คือ กรอบที่อยู่ในฐานะเป็นตัวทำความเข้าใจกับข่าว (Comprehending News) กรอบทั้ง 2 ส่วนนี้จะถูกแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ กรอบของสื่อหรือกรอบของข่าว (Media or News Frame) และ กรอบของผู้รับสารหรือกรอบของปัจเจกบุคคล (Audience or Individual Frame) ตามภาพที่ 2.1 ดังนี้

ภาพที่ 2.1: การแบ่งประเภทการวางกรอบ (Framing)

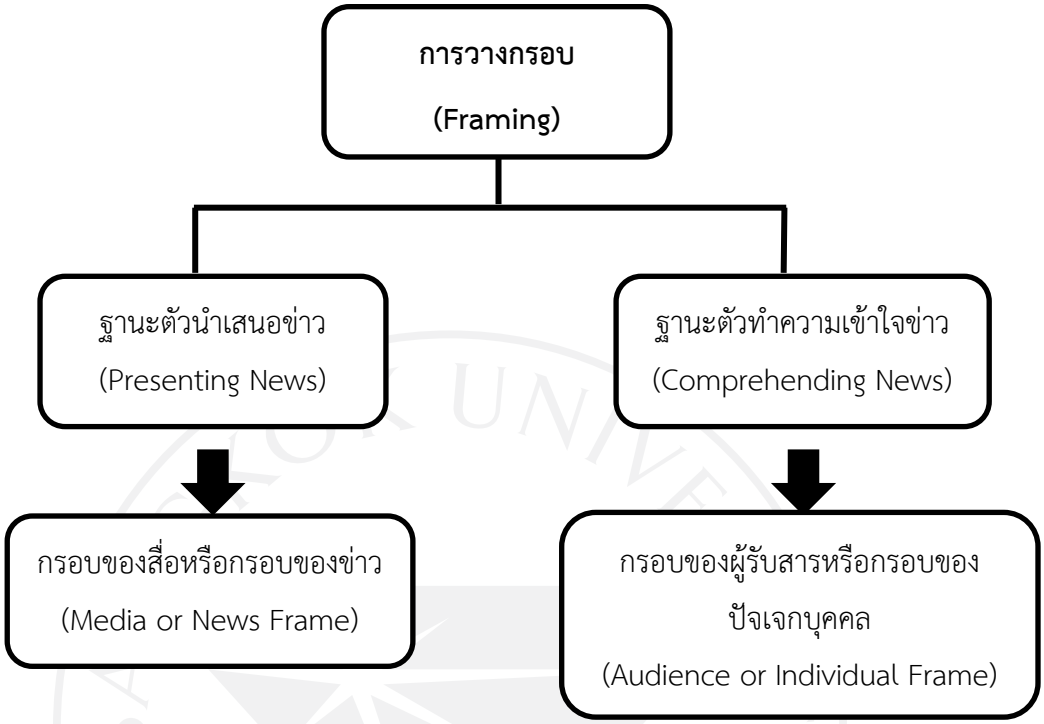

กรอบของสื่อหรือกรอบของข่าว (Media or News Frame) สื่อจะสร้างกรอบขึ้นมาเพื่อใช้ในการนำเสนอมุมมองของสื่อที่มีต่อข่าว เพื่อให้ผู้รับสารนำกรอบที่สื่อสร้างขึ้นนี้มาพูดคุย ตีความเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้เป็นไปตามแนวทางการนำเสนอของสื่อมวลชน โดยผ่านวิธีการเลือกสรร (Selective) การเน้นย้ำ (Emphasis) การตัดออก (Exclusion) และการชี้แจงรายละเอียด (Elaboration) ซึ่งจะออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การพาดหัวข่าว (Headlines) ความนำ (Leads) การเน้นในบางคำพูด (Pull Quotes) รวมไปถึงการใช้ย่อหน้าสำคัญ (Nut Graphs) ดังเช่นในงานวิจัยของ Maher (1995) พบว่า การเชื่อมโยงของหนังสือพิมพ์นั้นมีผลกระทบต่อมุมมองของผู้รับสารในการมองข้ามสาเหตุของปัญหาที่สื่อมวลชนไม่ได้นำเสนอ และในการทดลองของ Tversky และ Kahneman (1981) ได้แสดงให้เห็นว่ากรอบนั้นมีอิทธิพลต่อการรับรู้ การเข้าใจ การจดจำปัญหา ส่งผลไปสู่การประเมินค่า และการเลือกแนวทางในการแก้ปัญหานั้น ๆ ของประชาชนผู้รับสาร

ฟารีดา เตชะวรินทร์เลิศ (2548) ได้กล่าวถึง Entman (1993) ที่เกี่ยวกับองค์ประกอบของกรอบ ได้แก่ การเลือก (Selection) และการทำให้โดดเด่น (Salience) ทั้ง 2 องค์ประกอบนี้จะช่วยทำให้ข่าวหรือข้อมูลในส่วนนั้น ๆ จะถูกสังเกตได้ง่ายขึ้น และน่าจดจำมากขึ้น นอกจากนี้ในงานวิจัยของ อรนุช กล่อมดี (2550) ยังได้กล่าวเพิ่มเติมเกี่ยวกับ Entman (1993) อีกว่าการที่สื่อมวลชน

จะตัดสินใจวางกรอบของข่าวในเรื่องใดนั้นมาจากประสบการณ์ และระบบความเชื่อของบุคคลนั้น กรอบจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของตัวบทแล้วถูกส่งไปยังผู้รับสาร ข้อมูลนั้นจะเป็นตัวชี้นำความคิดให้แก่ผู้รับสาร และอาจมีอุปสรรคเข้ามาปิดกั้นการชี้นำความคิดของผู้รับสารได้เช่นกัน อุปสรรคที่ว่านี้ก็คือวัฒนธรรม (Culture) นั่นเอง

ข้อมูลในกรอบจะทำงานโดยการเน้นข้อมูลเพียงบางส่วน และนำมาทำให้เกิดความโดดเด่นให้ข้อมูลในส่วนนั้น ๆ มีความสำคัญมากขึ้น สามารถทำได้โดยการจัดวาง (Placement) การทำซ้ำ (Repetition) หรือการใช้สัญลักษณ์ที่ผู้รับสารคุ้นเคย (Familiar Symbols) เนื้อหาที่สื่อมวลชนนำเสนอไปนั้นจะได้รับการตอบสนองของผู้รับสารมากหรือน้อย หรืออาจจะถูกหักล้างไปนั้นก็ขึ้นอยู่กับพื้นฐานทางความคิดของผู้รับสารด้วยเช่นกัน (ฟารีดา เตชะวรินทร์เลิศ, 2548 และอรนุช กล่อมดี, 2550)

กรอบของผู้รับสารหรือกรอบของปัจเจกบุคคล (Audience or Individual Frame) Goffman (1981) กล่าวไว้ว่า เมื่อผู้รับสารจะตีความสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ผู้รับสารจะตีความผ่านทางกรอบของผู้รับสาร กรอบในที่นี้ก็คือ การจัดการกับประสบการณ์ หรือเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เป็นกระบวนการในการสำรวจและทำความเข้าใจกับเหตุการณ์ เรียกว่า “กรอบอ้างอิง” (Frame of Reference) ผู้รับสารจะประเมินคุณค่า (Values) และ สร้างมุมมอง (Perspectives) ซึ่งผู้รับสารแต่ละคนย่อมที่จะมีมุมมองที่แตกต่างกันออกไป เพราะผู้รับสารแต่ละคนนั้นมีกรอบอ้างอิงที่ต่างกัน Entman (1993) กล่าวว่า กรอบคือ กลุ่มก้อนความคิดที่อยู่ภายในใจของแต่ละคนที่จะเอามาใช้ในการจัดการกับข้อมูลต่าง ๆ

ในฐานะที่ผู้สื่อข่าวก็เป็นบุคคลหนึ่งจึงย่อมมีกรอบของการเป็นปัจเจกบุคคล และมีกรอบอ้างอิงเป็นของตัวเอง และเป็นที่มาในการสร้างกรอบของสื่อ เพราะหน้าที่ของผู้สื่อข่าว คือการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารให้แก่ผู้รับสารได้รับรู้ตามที่ได้กล่าวไว้ในตอนต้น

การพัฒนาการของการสื่อสารนั้นถูกกล่าวไว้ในปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา (2548) ได้แบ่งยุคสมัยของการพัฒนาการในการศึกษาทฤษฎีการสื่อสารออกเป็น 5 ยุคสมัย ได้แก่

1) ยุคแห่งวาทนิเทศ (Speech Communication) ยุคนี้อยู่ในช่วงปี ค.ศ. 1900-1940 เดิมนั้นเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับวิชาการทางวรรณคดีหรือวรรณกรรม ในต้นทศวรรษที่ 1900 ได้มีการเริ่มสอนวิชาภาษาอังกฤษ โดยที่เน้นเกี่ยวกับวิธีการพูด การออกเสียง การแสดงออกด้วยการพูด (Oral Performance) โดยเฉพาะการพูดในที่สาธารณะ ต่อมาคณาจารย์ที่สอนวิชานี้ได้มีการรวมตัวกัน โดยมีการออกวารสารทางวิชาการ จัดประชุมสัมมนา เพื่อยกสถานภาพของสมาคมให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1920 เกิดเป็นสมาคมวาทนิเทศ โดยมีเป้าหมายของสมาคมคือต้องการศึกษาภาษาอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ เพื่อนำมาใช้ตอบปัญหาในเชิงวิชาการ ซึ่งในประเด็นที่สมาคมได้ให้

ความสนใจมากที่สุดคือ ผลสัมฤทธิ์หรือผลกระทบของการสื่อสารที่เกิดกับกลุ่มผู้รับสารในการสื่อสารในที่สาธารณะ (Public Communication) (กาญจนา แก้วเทพ, 2547) โดยเป็นการนำแนวคิดของอริสโตเติลมาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ที่ว่าด้วยเรื่องของวาทศาสตร์ (Rhetoric) ในการพูดเพื่อโน้มน้าวใจว่าผู้รับสารจะสามารถถูกโน้มน้าวใจได้ด้วย 3 ประการ คือ (1) เหตุผล หรือตรรกะ (Logos) (2) การใช้อารมณ์ (Pathos) และ (3) การใชอัตลักษณ์ของผู้พูด (Ethos) พร้อมทั้งยกย่องให้อริสโตเติลเป็นบิดาแห่งวาทศาสตร์

2) ยุคผลกระทบของสื่อ ช่วงปี ค.ศ. 1920-1960 ในยุคนี้จะเน้นอิทธิพลของสื่อมวลชน ซึ่งแบ่งย่อยออกเป็น 3 ยุค ในแต่ละยุคจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามเงื่อนไขของสังคม

2.1) ยุคสื่อมีพลานุภาพมาก ช่วงทศวรรษที่ 1920-1930 เป็นช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 มีสื่อใหม่เกิดขึ้นมาเพิ่ม คือ วิทยุ ภาพยนตร์ และสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเหล่านี้ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการโฆษณา ในยุคนี้ยังมีการค้นพบอีกว่า สื่อมวลชนมีพลานุภาพสูงในการปลุกระดมมวลชน สามารถสร้างความคิดเห็น ความเชื่อ และหล่อหลอมพฤติกรรมให้เป็นไปตามความประสงค์ของรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2) ยุคอำนาจของสื่อถูกท้าทาย ช่วงต้นทศวรรษที่ 1940-1950 ในยุคนี้เชื่อว่าสื่อทำหน้าที่เป็นเพียงตัวกลาง (Mediating) ในการสื่อสารเท่านั้น แค่สื่ออย่างเดียวไม่สามารถทำให้เกิดผลกระทบต่อบุคคลได้

2.3) ยุคสื่อกลับมามีอิทธิพล ช่วงทศวรรษที่ 1950-1960 เป็นช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ในยุคนี่เป็นช่วงที่สื่อมีการขยายตัวของสื่อใหม่ สื่อโทรทัศน์มีบทบาทมากขึ้นในสังคม ผลกระทบของสื่อจึงมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย สื่อมวลชนที่มีผลกระทบต่อสังคมนี้ทำให้สื่อมวลชนถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนทางการเมือง และในยุคนี้ได้เกิดทฤษฎีการกำหนดวาระทางสังคมและการเมือง (Agenda Setting Theory) นี้ขึ้น

3) ยุคสร้างและทดลองทฤษฎี ช่วงทศวรรษที่ 1950-1970 ยุคนี้สืบเนื่องมาจาก ยุคที่สื่อกลับมามีอิทธิพลอย่างมากในสังคม (ช่วงทศวรรษที่ 1950-1960) ในระหว่างช่วงทศวรรษที่ 1950-1959 เป็นช่วงที่มีงานวิจัย มีการเสนอทฤษฎี และมีแบบจำลองเกิดขึ้นมากมาย ซึ่งในระหว่างนี้เองได้เกิดทฤษฎีและแบบจำลองที่เกี่ยวกับผู้ส่งสาร (Sender) – สาร (Message) – ช่องทางการสื่อสาร (Channel) – ผู้รับสาร (Receiver) หรือ S – M – C – R (ตามแบบจำลองของเดวิดเบอร์โล) และได้มีการพัฒนาดัดแปลงมาจากทฤษฎีของแชนนอนใน ค.ศ. 1949 Berlo (1960) ได้สรุปกระบวนการสื่อสารออกมาเป็นแบบจำลองเชิงเชิงเส้นตรงขึ้นจากทฤษฎีสารสนเทศ ดังนี้

ภาพที่ 2.2: แบบจำลองเชิงเส้นตรงของ Berlo (1960)

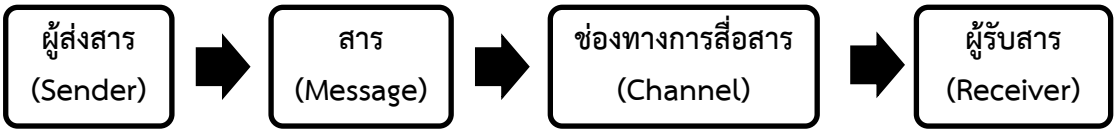

ที่มา: Berlo, D. K. (1960). *The process of communication.* NY: Holt, Rinehart and Winston.

Schramm (1954) ได้อธิบายถึงการทำหน้าที่ของผู้ส่งสาร และผู้รับสารในกระบวนการสื่อสารมวลชน ผู้ส่งสาร (Sender) มีหน้าที่ ถอดรหัส (Decoder) จากแหล่งข้อมูลแล้วนำมาตีความหมาย (Interpreter) และเข้ารหัส (Encoder) โดยสื่อมวลชนจากนั้นจึงส่งสาร (Message) ออกไปเพื่อไปยังผู้รับสาร (Receiver) จากนั้นผู้รับสารจะนำสารที่ได้รับมานั้นทำการถอดรหัส (Decoder) ตีความหมาย (Interpreter) และเข้ารหัส (Encoder) ตามลำดับ ผู้รับสารแต่ละคนจะมีบริบทพื้นฐาน ภูมิหลังประสบการณ์ที่นำมาเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการสื่อสาร และการวางกรอบการสื่อสาร เพื่อใช้ร่วมกับการตีความหมายในสารของแต่ละบุคคล และผู้รับสารยังสามารถสื่อสารกลับ (Feedback) ไปยังผู้ส่งสารได้อีกด้วย (ปรมะ สตะเวทิน, 2539)

ภาพที่ 2.3: แบบจำลองกระบวนการสื่อสาร

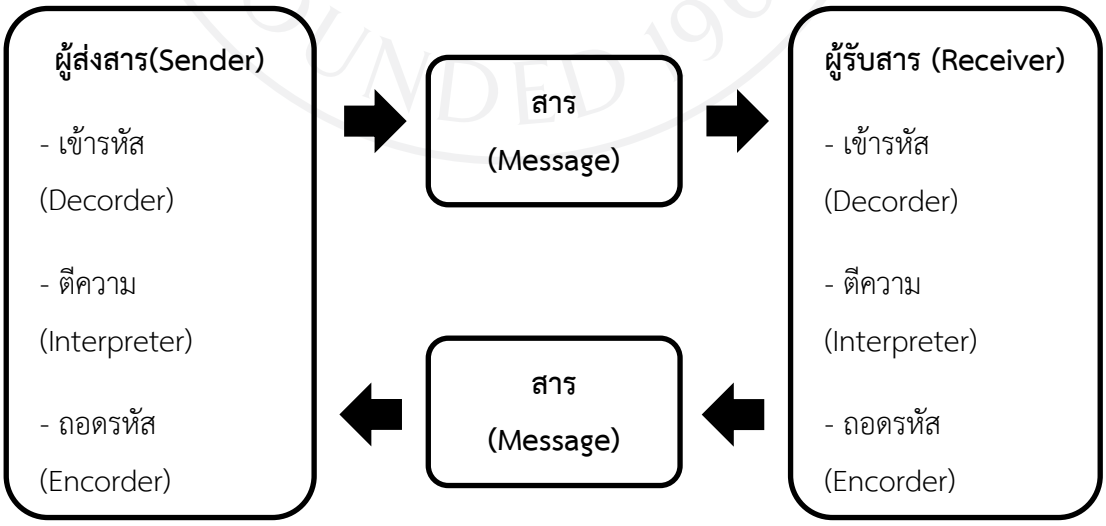

ที่มา: Schramm, W. (1954). How communication works. In W. Schramm (Ed.), *The process and effects of mass communication* (pp. 3–10). Urbana, IL: University of Illinois Press.

ปีค.ศ. 1957 แบบจำลองการสื่อสารระหว่างบุคคลแบบต่อหน้านั้น (Face-to-Face) ได้ถูกสร้างขึ้นโดย Westley และ McLean (1957) ต่อมา DeFleur (1966) ได้นำแบบจำลอง Shannon และ Weaver (n.d.) ที่เป็นการสื่อสารทางเดียวมาพัฒนา ปรับปรุงให้เป็นการสื่อสารสองทาง โดยเพิ่มองค์ประกอบการสื่อสารกลับ (Feedback) ลงไปในกระบวนการสื่อสาร แต่หากมีสิ่งรบกวน (Noise) เข้ามาแทรกอยู่ในระหว่างกระบวนการสื่อสารผลของการสื่อสารจะไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (ปรมะ สตะเวทิน, 2539)

4) ยุคแสวงหาทฤษฎีที่เป็นสากล ช่วงทศวรรษที่ 1970-1980 ได้มีการศึกษาทฤษฎีแบบเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับกระบวนการสื่อสารมากขึ้นกว่าในยุคก่อน ๆ สิ่งที่ในช่วงยุคนี้ให้ความสนใจมากประการหนึ่งคือ มีการกำหนดประเด็นต่าง ๆ ในการนำเสนอ ซึ่งส่งผลให้ทฤษฎีการกำหนดวาระ (Agenda Setting Theory) ได้รับความสนใจ และมีการศึกษาวิจัยกันอย่างต่อเนื่อง สื่อยังเข้ามาครอบงำการใช้ชีวิตของคนในสังคมจึงทำให้นักวิชาการให้ความสนใจกับเรื่องอิทธิพลของสื่อมวลชน และเนื่องด้วยความที่สื่อมีอิทธิพลมากพอที่จะส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง จึงได้นิยามสื่อมวลชนในยุคนี้ว่า สื่อมวลชนนั้นทำหน้าที่เป็น สาร (Message) หรือ เรียกได้ว่า “สื่อคือสาร” (The Medium is the Message)

5) ยุคปัจจุบัน หรือ ยุคพลังผู้รับสื่อในบริบทใหม่ของอำนาจสื่อ ช่วงทศวรรษที่ 1980-ปัจจุบัน นักวิชาการในยุคนี้ให้ความสำคัญกับการศึกษาเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อในการประกอบสร้างทางสังคม (Social Constructivism) ทำให้ทราบถึงกระบวนการในการสร้างเนื้อหาสาระของสื่อที่มีผลอย่างลึกซึ้งต่อผู้รับสาร ในยุคนี้มีเปลี่ยนทิศทางการให้ความสำคัญจากผู้ส่งสารไปให้ความสำคัญกับผู้รับสารแทน ในช่วงปี 1980-1990 สื่อมีบทบาทอย่างมาก และถูกเปลี่ยนมุมมองนักวิชาการหันไปศึกษาในมุมมองของผู้รับสาร ซึ่งมีการสร้างความหมายเองตามบริบทภูมิหลัง สังคม และวัฒนธรรม ทำให้ผู้รับสารมีศักยภาพในการต่อต้านอิทธิพล และการครอบงำจากสื่อ

ตารางที่ 2.1: ตารางแสดงพัฒนาการของกระบวนการสื่อสาร

ลำดับ	ช่วงเวลา	ยุค	เหตุการณ์/ สาระสำคัญ
1	ค.ศ. 1900-1940	ยุคแห่งวาทนิเทศ	จุดเริ่มต้นของการศึกษาด้านการสื่อสาร ค.ศ.1920 เกิดสมาคมวาทนิเทศ มีการให้ความสนใจเกี่ยวกับผลกระทบของสื่อที่เกิดขึ้นกับผู้รับสารจากการสื่อสารในที่สาธารณะ
2	ค.ศ. 1920-1960	ยุคผลกระทบของสื่อ	เน้นอิทธิพลของสื่อมวลชน แบ่งออกเป็น 3 ยุค แต่ละยุคจะมีการเปลี่ยนแปลงไปตามเงื่อนไขของสังคม ได้แก่ - ยุคสื่อมีพลานุภาพมาก ทศวรรษที่ 1920-1930 - ยุคอำนาจของสื่อถูกท้าทาย ทศวรรษที่ 1940-1950 - ยุคสื่อกลับมามีอิทธิพล ทศวรรษที่ 1950-1960 เกิดทฤษฎีการกำหนดวาระทางสังคมและการเมือง (Agenda Setting)
3	ค.ศ. 1950-1970	ยุคสร้าง และทดสอบทฤษฎี	สืบเนื่องมาจากทศวรรษที่ 1950-1960 หรือยุคที่สื่อกลับมามีอิทธิพลอย่างมากในสังคม เกิดทฤษฎีและแบบจำลองของเดวิด เบอร์โล S – M – C – R ปีค.ศ. 1954 ชแรมม์ อธิบายถึงการทำหน้าที่ของผู้ส่งสารและผู้รับสาร ซึ่งมีหน้าที่ในการถอดรหัส (Decoder) ตีความหมาย (Interpreter) และ เข้ารหัส (Encoder) ผู้รับสารแต่ละคนจะมีบริบทพื้นฐาน ภูมิหลังประสบการณ์ที่นำมาเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการสื่อสารตามแบบจำลองของ ชแรมม์

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ): ตารางแสดงพัฒนาการของกระบวนการสื่อสาร

ลำดับ	ช่วงเวลา	ยุค	เหตุการณ์/ สาระสำคัญ
4	ค.ศ. 1970-1980	ยุคแสวงหาทฤษฎีที่เป็นสากล	มีการศึกษากระบวนการสื่อสารอย่างเฉพาะเจาะจงมากขึ้น ทำให้ทฤษฎีการกำหนดวาระ (Agenda Setting Theory) ได้รับความสนใจ สื่อมีอิทธิพลอย่างมากจนแม็คลูฮัน กล่าวว่า “สื่อคือสาร” (The Medium is the Message)
5	ค.ศ. 1980-ปัจจุบัน	ยุคพลังผู้รับสื่อในบริบทใหม่ของอำนาจสื่อ	กระบวนการสร้างเนื้อหาของสื่อมีอิทธิพลต่อผู้รับสารอย่างลึกซึ้ง ให้ความสำคัญกับผู้รับสารมากกว่าผู้ส่งสาร ตัวของผู้รับสารมีศักยภาพในการต่อต้านอิทธิพลและการครอบงำจากสื่อ สามารถเลือกรับสารและสร้างความหมายได้เองตามลักษณะของภูมิหลัง บริบทตามสังคมและวัฒนธรรม

ผู้รับสารในปัจจุบันมีความสามารถในการเลือกรับสาร จากการนำเสนอของสื่อมวลชนได้ด้วยตัวเอง โดยไม่จำเป็นต้องรับสารทั้งหมดจากที่สื่อมวลชนนำเสนอมา โดยผู้รับสารจะมีการสร้างความหมายได้เองจากลักษณะของภูมิหลัง และบริบทตามสังคมและวัฒนธรรมของตัวเอง ตามที่ “ปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร” ของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา (2548) ได้กล่าวไว้ในยุคสมัยในยุคที่ 5 (ค.ศ. 1950-ปัจจุบัน) ของการพัฒนาการสื่อสาร แต่ในขณะเดียวกันงานวิจัยเรื่อง “กระบวนการสร้างกระแสนิยมในการเล่นกีฬาเทนนิสอาชีพของสื่อหนังสือพิมพ์ในปี 2548: กรณีศึกษาวาทกรรมภราดรฟีเวอร์” ของ อรนุช กล่อมดี (2550) พบว่า การจัดวาระข่าวสารนั้น (Agenda Setting) ในช่วงปี 2545-2546 ที่ผ่านมา สื่อมวลชนก็มีการนำเสนอข่าวของภราดรมากกว่าปกติ และความถี่ในการนำเสนออย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน จึงเป็นการตอกย้ำความสำคัญให้กับข่าวนั้น แสดงให้เห็นว่าประเด็นนี้ยังอยู่ในความสนใจของประชาชน ดังนั้นเรื่องที่สื่อมวลชนให้ความสำคัญ ประชาชนก็จะมีการรับรู้ว่าเรื่องที่สื่อมวลชนนำเสนอนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญเช่นกัน และในการตีความการวางกรอบความคิด (Frame Analysis) หากสิ่งที่สื่อนำเสนอแก่ผู้รับสอดคล้องกับระบบความเชื่อของผู้รับสาร สิ่งที่สื่อนำเสนอไปก็จะโดดเด่น

หรือสำคัญขึ้นมาได้ด้วยตัวของมันเอง แม้สารนั้นจะไม่ได้ถูกเน้นย้ำหรือทำให้โดดเด่น แต่ในทางกลับกันหากสิ่งที่สื่อนำเสนอขัดแย้งกับพื้นฐานทางความคิดของผู้รับสารที่ว่าด้วยภูมิหลัง บริบททางสังคมและวัฒนธรรม ก็จะทำให้สิ่งที่สื่อนำเสนอมานั้นไม่มีความสำคัญในสายตาของผู้รับสาร

จากการศึกษางานวิจัยเพิ่มเติมในงานวิจัยเรื่อง “วาทกรรมของสื่อหนังสือพิมพ์ไทยในสงครามอิรัก 2003” ของ วิไลวรรณ ซึ้งปรีดา (2551) ผลการศึกษางานวิจัยนั้นได้สอดคล้องกับทฤษฎีการจัดวาระสาร (Agenda Setting Theory) และการกำหนดกรอบ (Framing) โดยพบว่า วาทกรรมในสงครามอิรักนั้นหนังสือพิมพ์ไทยเป็นการสร้างวาทกรรมซ้อน เพราะหนังสือพิมพ์ของไทยนั้นสร้างการพาดหัวข่าวขึ้นมาจากการแปลเนื้อข่าวจากสำนักข่าวต่างประเทศ แต่ถึงอย่างไรก็ตาม เนื้อหาในข่าวนั้นก็เป็นสิ่งที่กำหนดกรอบในการพาดหัวข่าว

นอกจากนี้จากงานวิจัยทั้งหมดที่ได้ศึกษาเพิ่มเติมมานี้พบว่า การจัดวาระข่าวสาร (Agenda Setting Theory) ของสื่อมวลชนนำไปสู่การวางกรอบความคิด (Framing) และนำไปสู่การตีความของผู้รับสาร โดยมีสื่อมวลชนเป็นผู้กำหนดประเด็นข่าวสารที่จะนำเสนอแก่ผู้รับสาร ดังนั้นสื่อมวลชนจึงมีส่วนในการโน้มน้าวทางความคิดของผู้รับสารในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร แต่จะมากหรือน้อยนั้นก็ขึ้นอยู่กับภูมิหลัง ความรู้ และบริบททางสังคมและวัฒนธรรมของผู้รับสารด้วยเช่นกัน

2.2 แนวคิดเรื่องสตรีนิยม (Feminism)

จากการที่นักวิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องสตรีนิยม (Feminism) สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2.2: ตารางแสดงนิยามและสาระสำคัญของแนวคิดสตรีนิยม

นักวิชาการ และ ผู้เชี่ยวชาญ	นิยาม และ สาระสำคัญของแนวคิดสตรีนิยม
Dominelli และ McLeod (1989)	ไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย ทุกคนต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน
Gadon (n.d. อ้างใน กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์, 2538)	การนำข้อด้อยของผู้หญิงมาวิเคราะห์เพื่อค้นคว้าเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง
Albistur และ Armogathe (n.d. อ้างใน กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์, 2538)	วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างชายและหญิง ผู้หญิงเป็นฝ่ายเสียเปรียบและมีเป้าหมายเพื่อการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ที่ไม่เท่าเทียมกัน

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 2.2 (ต่อ): ตารางแสดงนิยามและสาระสำคัญของแนวคิดสตรีนิยม

นักวิชาการ และ ผู้เชี่ยวชาญ	นิยาม และ สาระสำคัญของแนวคิดสตรีนิยม
อนงค์วรรณ เทพสุทิน (2545)	อุดมการณ์ที่พยายามส่งเสริมและยกระดับสถานภาพ และบทบาททางสังคมของผู้หญิงไม่ให้ต่ำต้อยกว่าผู้ชาย
วารุณี ภูริสินสิทธิ์ (2545)	ระบบความคิดและกระบวนการทางสังคมที่พยายามจะเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งตั้งอยู่บนการวิเคราะห์ที่ว่าผู้ชายอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบกว่าผู้หญิง หรือสตรีนิยมมีจุดมุ่งหมายทางความคิดแลการกระทำทางการเมืองและวิชาการ
จีรติ ติงศภัทิย์ (2526)	ทัศนที่พิจารณาโลกและสังคมซึ่งเริ่มจากจุดยืนที่ว่า ผู้หญิงเป็นมนุษย์ที่พึงได้รับการยอมรับในความเป็นมนุษย์โดยสมบูรณ์ และมีสิทธิ์ที่จะมีส่วนร่วมในงานและกิจกรรมที่สร้างสรรค์ทั้งมวล

อุดมการณ์ที่เกิดจากการวิเคราะห์ทัศนะความสัมพันธ์ระหว่างผู้ชายและผู้หญิง ซึ่งผู้ชายมีความได้เปรียบกว่าผู้หญิง โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาเปลี่ยนแปลงสถานภาพเศรษฐกิจ สังคม ให้มีการเปลี่ยนแปลงในทางปฏิบัติต่อทั้งชายและหญิงให้ได้รับการยอมรับ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมืองและทางวิชาการอย่างเท่าเทียมกัน

จากที่กล่าวถึงความหมายและนิยามมาแล้วในข้างต้น ทำให้เห็นถึงแนวคิดสตรีนิยมที่เกิดขึ้นตามมา ซึ่งต่างก็เป็นแนวคิดที่พัฒนา เปลี่ยนแปลง และต้องการยกระดับการยอมรับของผู้หญิง เพื่อให้เท่าเทียมกับผู้ชายทั้งในทางสังคม และในทางการเมือง จากบทความ “สตรีนิยม” (เย็นจิตร ถิ่นขาม, ม.ป.ป.) งานวิจัยเรื่อง “ภาพยนตร์ศิลปะ สตรีนิยมในสายตาชาย” (รักศานต์ วิวัฒน์สินอุดม, 2555) และงานวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อแนวคิดสตรีนิยม” (อนงค์วรรณ เทพสุทิน, 2545) แนวคิดสตรีนิยมได้ถูกแบ่งประเภทแนวคิดออกมาเป็นแนวคิดประเภทต่าง ๆ ดังนี้

2.2.1 แนวคิดเสรีนิยม (Liberal Feminism) แนวคิดนี้เกิดขึ้นมาจากการต่อต้านระบบศักดินาที่ฐานะทางสังคมถูกกำหนดมาตั้งแต่เกิด กลุ่มแนวคิดนี้มีความเชื่อว่า ฐานะทางสังคมนั้นควรจะถูกกำหนดโดยความสามารถและทักษะของแต่ละบุคคลและวัดผลจากความสำเร็จ

ที่เป็นความสำเร็จที่เกิดจากการแข่งขันกับคนอื่น ไม่ใช่การแบ่งแยกฐานะทางสังคมจากการถูกกำหนดมาตั้งแต่เกิด ให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมกันทั้งในทางกฎหมาย เศรษฐกิจ และการเมือง โดยการเรียกร้องให้ผู้หญิงลุกขึ้นมาเปลี่ยนแปลงตัวเองทั้งในความคิดและอารมณ์ให้เป็นคนมีเหตุผลเท่าเทียมกับผู้ชาย เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับบทบาท สิทธิ โอกาสของผู้หญิงให้มีเพิ่มมากขึ้น และลดทอนอคติทางเพศที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งสังคมที่ดีนั้นต้องประกอบขึ้นจากความเสมอภาค (Equality) เสรีภาพ (Freedom) และภารดรภาพ (Fraternity) ในแนวคิดเสรีนิยมจะเป็นในรูปแบบของการเน้นการปฏิรูปมากกว่าการปฏิวัติ

2.2.2 แนวคิดมาร์กซิสต์ (Marxist Feminism) แนวคิดมาร์กซิสต์จะมีลักษณะที่เป็นการวิพากย์มากกว่าแนวคิดเสรีนิยม ได้รับอิทธิพลมาจากความคิดของคาร์ล มาร์กซ์ และเฟรดเดอริกค์ เองเกลล์ แนวคิดนี้เชื่อว่าการที่ผู้หญิงถูกกดขี่นั้นเป็นผลกระทบที่เกิดจากระบบเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรมในระบบทุนนิยม ดังนั้นถ้าสามารถล้มล้างระบบทุนนิยมได้ปัญหาที่ผู้หญิงถูกกระทำอย่างไม่เป็นธรรมก็จะได้รับการแก้ไข ในระบบทุนนิยมอุตสาหกรรมนี้ทำให้เกิดระบบแบ่งงานกันทำ ซึ่งงานบ้านถูกมองว่าเป็นงานของผู้หญิง เป็นงานที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิต ไม่มีค่าตอบแทนในการทำงาน ส่วนงานนอกบ้านนั้นเป็นงานที่ก่อให้เกิดผลผลิตและมีค่าตอบแทนในการทำงาน ในระบบนี้จะเก็บผู้หญิงไว้ทำงานบ้านเพื่อให้ผู้ชายสามารถออกไปทำงานนอกบ้านได้อย่างเต็มที่โดยไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับเรื่องงานบ้าน และนายทุนก็ไม่ต้องเพิ่มค่าจ้างให้กับพนักงานในส่วนของการหาคนมาทำงานบ้าน ต่อมาผู้หญิงมีโอกาสได้ทำงานนอกบ้านที่อยู่ภายใต้ระบบทุนนิยม แต่งานที่ผู้หญิงได้รับนั้นมีผลตอบแทนต่ำเพราะถือว่างานเหล่านี้เป็นงานของผู้หญิง เช่น งานพยาบาล งานเย็บผ้า เลขานุการ ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่าผู้หญิงมีสถานะเป็นรองส่วนผู้ชายจะได้ทำงานที่มีอำนาจในการตัดสินใจหรือเป็นผู้บริหาร ดังนั้น ในแนวคิดมาร์กซิสต์นี้จึงมีความเชื่อว่าผู้หญิงจะต้องเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจที่ไม่เป็นธรรม แต่แนวคิดนี้ก็ยังถูกวิจารณ์อีกว่าไม่ได้มีการคำนึงถึงการถูกกดขี่ของผู้หญิงในรูปแบบอื่นและนำไปสู่การเกิดแนวคิดถอนรากถอนโคนต่อไป

2.2.3 แนวคิดถอนรากถอนโคน (Radical Feminism) แนวคิดนี้ได้รับอิทธิพลมาจากงานเขียนของเวอร์จิเนีย วูลล์ โดยมีความเชื่อที่ว่าการที่ผู้หญิงถูกกดขี่นั้นเกิดจากระบบชายเป็นใหญ่ หรือที่เรียกว่า ระบบปิตาธิปไตย (Patriarchy) แนวคิดนี้จึงต้องการที่จะล้มล้างระบบชายเป็นใหญ่นี้เสียก่อน ผู้หญิงจึงจะไม่ถูกกดขี่ และได้เกิดการไม่ยอมรับถึงสัญลักษณ์ของเพศชายที่เหนือกว่าผู้หญิงในเรื่องของเศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้มาตรฐานของผู้ชายมาเป็นมาตรวัดในการตัดสินคุณค่าของผู้หญิง ได้มีการเสนอให้ลดการกระทำที่รุนแรงต่อเพศหญิงไม่ว่าจะเป็นทางกาย วาจา และสัญญะ รวมถึงการต่อต้านการสร้างผู้หญิงให้เป็นวัตถุทางเพศ สตรีนิยมในแนวคิดนี้ได้มีการแยกย่อยออกไปเป็นสตรีนิยมแนวคิดวัฒนธรรม (Culture Feminism) และสตรีนิยมแนวคิดนิเวศ (Ecological Feminism)

2.2.4 แนวคิดวัฒนธรรม (Culture Feminism) สตรีนิยมแนวคิดวัฒนธรรมนี้มีการยอมรับในความแตกต่างของชายและหญิง เชื่อว่าผู้หญิงนั้นมีความเหนือกว่าผู้ชาย ซึ่งตรงข้ามกับในอดีตที่มีการเชื่อว่าผู้ชายนั้นเหนือกว่าผู้หญิง คุณลักษณะความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความอ่อนโยน การดูแลเอาใจใส่ ความสันติ ไม่ก้าวร้าวของผู้หญิง เป็นคุณลักษณะที่ดีและเป็นสิ่งที่ทำให้ผู้หญิงมีความเหนือกว่าผู้ชาย

2.2.5 แนวคิดนิเวศวิทยา (Ecological Feminism) มีความคล้ายคลึงกับแนวคิดสายวัฒนธรรม (Culture Feminism) คือ มีความเชื่อว่าผู้หญิงนั้นมีความแตกต่างและดีกว่าผู้ชาย แนวคิดสายนิเวศวิทยานี้ได้มีการเสนอเพิ่มเติมว่า ผู้หญิงนั้นมีความใกล้ชิดกับธรรมชาติ เช่น การเพิ่มประชากรโดยการให้กำเนิดบุตร ในการเพิ่มจำนวนของประชากรนั้นมีความเกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากร ดังนั้นผู้หญิงจึงควรได้รับความรู้ในเรื่องนี้อย่างเพียงพอและมีสิทธิ์ในการตัดสินใจเรื่องการมีบุตร ในการเชื่อมโยงของผู้หญิงกับธรรมชาตินี้ทำให้เกิดการฟื้นฟูพิธีกรรมโบราณ โดยการให้ความสำคัญกับการบูชาพระแม่เจ้า และมองว่าธรรมชาตินั้นเปรียบเสมือนกับแม่ผู้ให้กำเนิด ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของแรงบันดาลใจและพลังอำนาจต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้สตรีนิยมแนวคิดวัฒนธรรม และสตรีนิยมแนวคิดนิเวศวิทยา จึงถูกมองว่าเป็นพวกสารัตถนิยมหรือพวกที่เชื่อว่ามีธาตุแท้ของความเป็นหญิงอยู่

2.2.6 แนวคิดสังคมนิยม (Socialist Feminism) ได้รับอิทธิพล และมีความคล้ายคลึงกับแนวคิดแบบมาร์กซิสหรือที่เรียกว่าระบบทุนนิยม โดยแนวคิดแบบสังคมนิยมนี้มีความเชื่อว่าผู้หญิงกับผู้ชายไม่มีความเหมือนกัน และจะวิเคราะห์สังคมโดยการแบ่งออกเป็นขอบเขตส่วนตัว (Private Space) กับขอบเขตสาธารณะ (Public Space) และจากการวิเคราะห์นั้นพบว่าผู้หญิงมักถูกกดขี่ จึงมีการเสนอให้ขอบเขตส่วนตัวนั้นเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งของขอบเขตสาธารณะ ซึ่งการถูกกดขี่ของผู้หญิงนั้นเกิดขึ้นทั้งในขอบเขตส่วนตัวและขอบเขตสาธารณะ ซึ่งแนวคิดนี้จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับขอบเขตพื้นที่ส่วนตัวด้วย และเนื่องด้วยเหตุนี้จึงทำให้แนวคิดสังคมนิยมมีความแตกต่างจากแนวคิดมาร์กซิส แนวคิดสังคมนิยมมองว่าการได้รับอิสระจากการถูกกดขี่ของผู้หญิง คือ การที่ผู้หญิงต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในขอบเขตสาธารณะ และงานที่ทำนั้นต้องเป็นงานที่มีเกียรติ ได้รับการยอมรับ ไม่ใช่ทำงานที่ถูกเรียกว่า “งานของผู้หญิง”

2.2.7 แนวคิดจิตวิเคราะห์ (Psychoanalytic Feminism) แนวคิดนี้เป็นการนำเอาแนวคิดของจิตวิเคราะห์เข้ามาอธิบายเกี่ยวกับความเป็นผู้ชายและผู้หญิง และนำไปสู่การเป็นรองของผู้หญิง แนวคิดนี้มีความเชื่อว่าในการทำความเข้าใจต่อการพัฒนาการของความเป็นชายและหญิงนั้นจะต้องทำความเข้าใจตั้งแต่ในระดับของจิตใจ และแนวคิดนี้มีความเชื่ออีกว่า ในความเป็นเพศนั้นไม่ใช่เรื่องของทางชีวะ แต่เป็นเรื่องของการถูกสร้างขึ้นมาในระดับของจิตไร้สำนึก (Unconscious) แนวคิดจิตวิเคราะห์นี้ได้แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

2.2.7.1 สตรีนิยมแนวคิดจิตวิเคราะห์แนวฟรอยด์ กลุ่มนี้จะมีความเชื่อเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางจิตของจิตไร้สำนึก อธิบายความเป็นชายและความเป็นหญิงออกมาในรูปแบบของรูปธรรม

2.2.7.2 สตรีนิยมแนวคิดจิตวิเคราะห์แนวลากอง กลุ่มนี้ได้รับอิทธิพลมาจาก ฌาคส์ ลากอง (Jacques Lacan) ได้อธิบายถึงพัฒนาการของความเป็นตัวตนทางเพศออกมาในรูปแบบของวัฒนธรรมทางสัญลักษณ์มากกว่าที่จะอธิบายออกมาในรูปแบบของรูปธรรม จึงทำให้สตรีนิยมกลุ่มนี้ให้ความสนใจในการวิเคราะห์เชิงปรัชญาที่เป็นนามธรรม โดยเฉพาะสิ่งที่เกี่ยวกับความหมายทางวัฒนธรรมเชิงสัญลักษณ์ที่เป็นรหัสภาษา เนื่องจากภาษานั้น ถือเป็นรากฐานของวัฒนธรรมที่เกิดขึ้น โดยมีจุดเริ่มต้นมาตั้งแต่วัยเด็ก

2.2.8 แนวคิดหลังสมัยใหม่ (Postmodern Feminism) สตรีนิยมกลุ่มนี้เชื่อว่า ผู้หญิงทั้งโลกนั้นมีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ชาติพันธุ์ ชนชั้น และรวมไปถึงความแตกต่างในผู้หญิงแต่ละคนด้วย กลุ่มแนวคิดนี้มีความเชื่อว่าความเป็นจริงที่เกิดขึ้นรอบตัวเรานั้นล้วนไม่ได้เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ แต่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นมาโดยการได้รับการประกอบขึ้นทางสังคม (Socially Constructed) เป็นการถูกสร้างขึ้นผ่านการปฏิบัติการทางวาทกรรม นอกจากนี้สตรีนิยมกลุ่มนี้ยังเสนอว่าไม่มี “ผู้หญิง” และนำไปสู่การถูกวิจารณ์อย่างหนักว่า ในการต่อสู้เพื่อสถานะที่ดีขึ้นของผู้หญิงที่ผ่านมานั้นก็ไม่มีความหมาย ถ้าไม่มี “ผู้หญิง” ซึ่งถือเป็นการทำลายความชอบธรรมของขบวนการเคลื่อนไหวของการเรียกร้องสิทธิเพื่อผู้หญิง

2.2.9 แนวคิดรัฐสวัสดิการ (Welfare Feminism) แนวคิดนี้จะเน้นเกี่ยวกับสวัสดิการของผู้หญิงเป็นหลัก โดยให้ความสำคัญเกี่ยวกับครอบครัว ผู้หญิง และรวมถึงการปรับปรุงกฎหมายที่มีการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐสวัสดิการ ครอบครัว และผู้หญิง ในฐานะแม่ คนงาน และสิทธิส่วนบุคคลของผู้หญิง ผู้หญิงจะต้องได้รับสวัสดิการที่ดีและเหมาะสมในฐานะที่เป็นแม่และภรรยา

2.2.10 แนวคิดสตรีนิยมผิวดำ และ สตรีนิยมโลกที่สาม (Black Feminism and Third World Feminism) แนวคิดของสตรีนิยมกลุ่มนี้สนับสนุนแนวคิดสตรีนิยมแนวสังคมนิยม สตรีนิยมในกลุ่มนี้แสดงให้เห็นว่าการกีดกันทางสีผิว โดยเฉพาะผู้หญิงผิวดำจะถูกกดขี่และกีดกันทางสังคมมากกว่าผู้หญิงผิวขาว ซึ่งจะเห็นได้ว่าเป็นการถูกกดขี่ เอาเปรียบซ้ำซ้อน รวมไปถึงผู้หญิงในประเทศโลกที่สามก็ถูกกดขี่จากประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างเช่น ประเทศทางตะวันตกด้วยเช่นกัน ประโยชน์ของแนวคิดนี้คือ ทำให้เห็นว่าในการทำความเข้าใจเกี่ยวกับเพศสภาวะนั้น จะต้องมีการพิจารณาตัวแปรทางสังคมวัฒนธรรมต่าง ๆ ควบคู่กันไปด้วย เช่น อายุ ชนชั้น ศาสนา ชาติพันธุ์ ฯลฯ

2.2.11 แนวคิดหลังโครงสร้างนิยม (Post-Structuralist Feminism) แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับภาษา และเชื่อว่าภาษามีบทบาทสำคัญในชีวิตของมนุษย์ เมื่อความหมายต่าง ๆ นั้นถูกสร้างผ่านภาษา ภาษาก็จะกลายเป็นตัวที่ทำหน้าที่ในการกำหนดวิธีการมองโลกและการกระทำ ดังนั้นความเป็นชาย และความเป็นหญิงที่ถูกสร้างผ่านภาษาจึงถูกกำหนดการรับรู้และการกระทำทางสังคม (Social Action) โดยการถูกสร้างผ่านภาษาเช่นกัน

แนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมาในข้างต้นนั้นล้วนแล้วแต่เป็นแนวคิดที่เกี่ยวกับการให้ความสำคัญกับผู้หญิง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อความเสมอภาค ความเท่าเทียมกันทางเพศ ยกย่องผู้หญิง ลดช่องว่างระหว่างเพศ โดยเชื่อว่าผู้หญิงดีกว่าผู้ชาย ในความไม่เสมอภาคทางเพศนั้นขึ้นอยู่กับการวิเคราะห์ประสบการณ์ มุมมอง และทัศนคติของแต่ละกลุ่มแนวคิด ข้อวิพากย์ที่เกิดขึ้นคือ สตรีกับธรรมชาติไม่สามารถเชื่อมโยงเป็นหนึ่งเดียวกันได้ โดยความคิดนี้เป็นการเหมารวมมากเกินไป โดยไม่ได้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ถ้าสามารถนำสิ่งที่ดีที่สุดและสิ่งที่เป็นประโยชน์กับสังคมของแต่ละแนวคิดมาพิจารณาเป็นพื้นฐานในการคิด และนำออกมาใช้ให้เหมาะสม เช่น การออกกฎหมาย เป็นต้น ก็จะช่วยให้เกิดการผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงสังคมไปในทางที่ดีขึ้น และมีความเสมอภาคระหว่างเพศอย่างแท้จริง

สถานภาพของสตรีในสังคมไทยตั้งแต่ในอดีตนั้นประเทศไทยมีการยกย่องและให้เกียรติเพศหญิงในฐานะของการเป็นผู้ให้กำเนิด หล่อเลี้ยงชีวิต รวมไปถึงการเป็นสัญลักษณ์ของความอุดมสมบูรณ์ต่าง ๆ ของธรรมชาติ ซึ่งสามารถเห็นได้จากการเรียก หรือการยกย่องธรรมชาติในฐานะของการเป็นผู้ให้กำเนิด เช่น แม่น้ำ แม่ธรณี แม่โพสพ แม่ย่านาง แม่ซื้อ ฯลฯ รวมไปถึงการยกย่องหน้าที่สำคัญต่าง ๆ ในสังคม เช่น แม่พิมพ์ แม่แบบ แม่ทัพ เป็นต้น แต่ในทางกลับกันในระบบของสังคมไทยตั้งแต่ในอดีตนั้นได้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของเพศหญิงและเพศชายได้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นทางศาสนาหรือการรับราชการในระบบขุนนางของไทย
(ปรานี วงษ์เทศ, 2544)

ศาสนาประจำชาติไทย คือ ศาสนาพุทธ ความเชื่อทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏขึ้นในประเพณีต่าง ๆ ได้แก่ การบวช ซึ่งผู้ที่จะบวชนั้นสามารถทำการบวชได้แค่เพศชายเท่านั้น จะเห็นได้ว่าประเพณีทางศาสนาดังกล่าวเป็นประเพณีที่เป็นการยกย่องเพศชายมากกว่าเพศหญิง ผู้ชายสามารถบวชเพื่อทดแทนบุญคุณบิดา-มารดาได้ แต่ผู้หญิงนั้นไม่สามารถบวชเพื่อทดแทนบุญคุณบิดา-มารดาได้ ในทางศาสนานั้นมีความเชื่อว่าการเกิดเป็นผู้หญิงนั้นเป็นเพราะไม่มีบุญเพียงพอเท่ากับผู้ชาย ผู้หญิงจึงต้องทำบุญมาก ๆ ถึงจะได้เกิดมาเป็นผู้ชายในชาติต่อไปและเพื่อให้ได้มีโอกาสสัมผัสกับรสชาติของนิพพาน ส่วนการบวชชีของผู้หญิงนั้นเป็นเพียงการบวชเพื่อหลบเลี่ยงความทุกข์ และเป็นการแสวงหาความสุขในพระธรรม แต่ไม่สามารถสัมผัสกับรสของนิพพานได้ รวมถึงสิ่งต่าง ๆ

ที่เกี่ยวข้องกับทางพระพุทธศาสนา เช่น การเข้าไปในโบสถ์ของบางสถานที่ที่อนุญาตให้แค่ผู้ชายเท่านั้นที่สามารถเข้าไปภายในได้ ในระบบสังคมของไทยผู้หญิงจะถูกอบรมสั่งสอนให้เป็นแม่บ้านแม่เรือน เป็นช้างเท้าหลังของสามี

การรับราชการในระบบขุนนางในประเทศไทยก็มีการแบ่งระบบชนชั้น แต่ไม่ได้มีเพียงการแบ่งชนชั้นทางเพศเท่านั้น แม้กระทั่งผู้หญิงด้วยกันเองก็มีการแบ่งแยกชนชั้นกัน จะเห็นได้จากผู้หญิงที่เกิดในตระกูลชนชั้นปกครองจะมีค่านิยมของผู้หญิงชั้นสูงแฝงอยู่และมีทัศนคติในแง่ลบกับผู้หญิงที่อยู่ต่างชนชั้น หรือผู้หญิงที่มีฐานะเป็นชาวบ้านทั่วไป และมีการเอารัดเอาเปรียบกันเองในเพศหญิง ต่อมาอิทธิพลจากชาวตะวันตกถูกถ่ายทอดเข้ามายังสังคมไทย โดยเฉพาะอิทธิพลทางการศึกษา ทำให้ทัศนคติและค่านิยมจากชนชั้นสูงส่งต่อไปยังชนชั้นล่างหรือชาวบ้าน

ผลของงานวิจัยเรื่อง “โครงสร้างพาดหัวข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์ไทย: ภาพสะท้นอุดมการณ์ทางเพศสภาพในสังคมไทย” เพ็ญนภา คล้ายสิงห์โต (2554) พบว่า การพาดหัวข่าวอาชญากรรมนั้นได้ทำหน้าที่เป็นกลไกหนึ่งของสังคมในการถ่ายทอดอุดมการณ์ทางเพศสภาพ เช่น ค่านิยมที่เกี่ยวกับคุณลักษณะพฤติกรรมของผู้ชายและผู้หญิง สรุปได้ว่าความสำพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมกันของผู้ชายและผู้หญิง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษบรรณ จีนเจริญ (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “การต่อสู้ทางวาทกรรมของโสเภณีหญิงไทย จากสื่อกระแสหลักสู่เวิลด์ ไวด์ เว็บ” ผลที่ได้จากการวิจัยในหัวข้อนี้พบว่าในสื่อ เวิลด์ ไวด์ เว็บ นั้นมีการผลิตซ้ำในความหมายของโสเภณีในฐานะวัตถุทางเพศ สินค้า หรือเป็นผู้หญิงเลวที่ “เป็นอื่น” ในสังคม ซึ่งความหมายนี้เป็นความหมายที่โสเภณีถูกสร้างขึ้นภายใต้สังคม และยังมีสื่อกระแสหลักช่วยตอกย้ำ และผลิตซ้ำในความหมายนี้ซึ่งอยู่ภายใต้อุดมการณ์ “ชายเป็นใหญ่” และยังสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง “ภาพยนตร์ศิลปะสตรีนิยมในสายตาชาย” (รักศานต์ วิวัฒน์สินอุดม, 2555) ที่ดำการศึกษาวิจัยและพบว่าสังคมไทยในปัจจุบันนั้นส่วนมากให้ความสำคัญกับความเสมอภาคระหว่างชาย หญิงมากขึ้น โดยผู้หญิงมีความรู้ความมุ่งมั่น มีความจำดี มีความสามารถในการหาเลี้ยงครอบครัวได้อย่างเท่าเทียมกับผู้ชาย รวมไปถึงความสามารถทางด้านการเมือง สังคม ศาสนา การบริหารและการตัดสินใจ ครอบครัวและการแสดงออก แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้จะยกย่อง และยอมรับในความสามารถของผู้หญิงมากขึ้น สังคมไทยก็ยังยกย่องและยอมรับว่าผู้ชายนั้นเป็นต้นแบบ เป็นผู้มีอำนาจอยู่เหนือผู้หญิง และยังมีผู้หญิงเป็นที่ระบายอารมณ์ทางเพศอยู่เช่นเดิม

จากวานวิจัยทั้งหมดนี้จะเห็นว่าผลที่ได้จากงานวิจัยนั้น ความเสมอภาคระหว่างเพศชายและเพศหญิง แม้จะมีพัฒนาการไปในทางที่ดีขึ้นในการเรียกร้องสิทธิสตรี แต่ก็ยังคงมีระบบชายเป็นใหญ่หรือ ปิตาธิปไตย (Patriarchy) หลงเหลือให้เห็นอยู่ในสังคม แต่ถึงอย่างไรก็ตามความสามารถของผู้หญิงนั้นก็ได้รับการยกย่อง พัฒนา เปลี่ยนแปลง และยอมรับมากขึ้นกว่าแต่ก่อนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

2.3 แนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse Analysis)

นักวิชาการที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องวาทกรรม (Discourse) นั้นมีอยู่หลายนักวิชาการ แต่แนวคิดทางวาทกรรมของ มิเชล ฟูโกต์ (Michel Foucault)ได้รับความยกย่องจาก Times Higher Education ว่าแนวคิดของฟูโกต์ได้ถูกนำมาใช้ในการอ้างอิงมากที่สุดในแวดวงการศึกษามนุษยศาสตร์ และยังได้รับการยกย่องว่าเป็นผู้ที่รวบรวมมุมมองและทัศนียภาพของทั้งในยุคก่อนสมัยใหม่ (Premodern) ยุคสมัยใหม่ (Modern) และยุคหลังสมัยใหม่ (Postmodern) มาไว้ด้วยกัน และในแนวคิดของฟูโกต์นั้นไม่ได้เป็นการเข้าข้างแนวคิดของคนใดคนหนึ่งหรือแนวคิดในด้านใดด้านหนึ่ง แต่ฟูโกต์ได้นำเอาในส่วนที่ดีของแต่ละนักวิชาการที่เกี่ยวกับวาทกรรมในแต่ละแนวคิดมาผสมผสานกัน จนกลายเป็นแนวคิดวาทกรรมของมิเชล ฟูโกต์ ที่ได้รับความนิยมนำมาใช้ในการศึกษาวิจัยในปัจจุบัน (จารุณี วงศ์ละคร, 2559 และ “ปฏิบัติการและวิธีวิทยาทางสังคมของฟูโกต์”, 2552) ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอทำการศึกษาวิจัยเพียงแนวคิดวาทกรรมของมิเชล ฟูโกต์

วาทกรรม (Discourse) ในความหมายของฟูโกต์นั้น ได้นำเอาความรู้ อำนาจ และความจริงมาเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน โดยที่วาทกรรมนั้นเป็นระบบในการสร้างอัตลักษณ์และความหมาย หรือการนิยามความรู้บางอย่างให้กับสิ่งต่าง ๆ ในสังคม เพื่อให้มีอำนาจในการกำหนดอำนาจ ความรู้ และความจริง หรือแม้แต่ตัวตนของเรา และวาทกรรมนั้นยังมีหน้าที่กำหนดสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมานั้นให้ดำรงอยู่และได้รับการยอมรับในสังคม แต่ในขณะเดียวกันวาทกรรมก็ยังมีหน้าที่ปิดกั้นความหมายบางอย่างไม่ให้เกิดขึ้น หรือทำให้มันถูกลบหายไปจากสังคม ดังนั้นสรุปแล้ว ความหมายของวาทกรรมนั้นก็คือ การนำเอาความรู้มากำหนดความจริงในสังคม วาทกรรมนั้นประกอบไปด้วยถ้อยคำ (Statements) ซึ่งต้องถูกพูดถึง (Spoken) จากในที่ใดที่หนึ่ง และโดยคนใดคนหนึ่ง ซึ่งในการพูดนี้จะทำให้คำพูดนั้นถูกยกฐานะขึ้นด้วย สำหรับฟูโกต์อำนาจและความรู้ที่ผ่านการวิเคราะห์จากตัวบทนั้นเป็นเหมือนภาพสะท้อนซึ่งกันและกัน ความรู้ที่เกิดขึ้นจากการวิเคราะห์ตัวบทไม่ได้พัฒนาขึ้นมาจากประเด็น หรือเนื้อหาที่เป็นความรู้จริง ๆ แต่เกิดมาจากความสัมพันธ์ในกระบวนการเชิงอำนาจ ซึ่งมีทั้งการสนับสนุนกันและขัดแย้งกัน อำนาจเป็นเรื่องของกลยุทธ์ (Strategy) ดังนั้น การมีความรู้จึงทำให้มีอำนาจ (สาธิดา ตระกูลโชคเสถียร, 2553 และ “ความหมายของวาทกรรม”, 2551)

แนวคิดเรื่องวาทกรรมของฟูโกต์ได้พยายามที่จะอธิบายปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมทุนนิยมในยุคปัจจุบัน โดยฟูโกต์มองว่าในการสร้างเหตุผลต่าง ๆ ขึ้นนั้นแท้จริงแล้วมีลักษณะของ “การครอบงำทางความคิด” เพราะเหตุผลต่าง ๆ ที่ถูกสร้างขึ้นนี้เป็นสิ่งที่มาควบคุม และถูกกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติตัวในสังคมของเรา เช่น การปลูกฝังวัฒนธรรม จารีต ประเพณี เป็นต้น ฟูโกต์พยายามศึกษาสิ่งที่ครอบงำทางความคิดนั้น เพื่อต้องการแสดงให้เห็นว่าสิ่งนั้นไม่ใช่ความจริง

แต่เป็นเพียงการนิยาม หรือการสร้างความจริงขึ้นมาของมนุษย์นั่นเองนักวิชาการหลายคนพยายามศึกษางานของฟูโกต์ และได้แบ่งเป็นช่วงต่าง ๆ ออกเป็น 3 ช่วง (ภิรัชญา วีระสุโข, 2554) ดังตารางที่ 2.3 ดังนี้

ตารางที่ 2.3: ตารางแสดงผลงานของ มิเชล ฟูโกต์ ในช่วงเวลาต่าง ๆ

ลำดับที่	ช่วงเวลา	สาระสำคัญ
1	ช่วงศึกษาแนวโบราณคดี (Archaeological Period)	เน้นศึกษาความสัมพันธ์ของความรู้ ภา ความจริง และการสร้างรูปของวาทกรรมที่ทำให้ความสัมพันธ์ของความรู้ ภาษา และความจริงนั้นเกิดขึ้น
2	ช่วงศึกษาแนววงศาวิทยา (Genealogical Period)	เน้นการตั้งคำถามเกี่ยวกับอำนาจ
3	ช่วงศึกษาด้านจริยศาสตร์ (Ethical Period)	เน้นการประกอบสร้างเกี่ยวกับทางด้านจริยศาสตร์ ตัวกระทำการทางเพศ หรือตัวตนทางเพศ (Ethical/ Sexual Subject or Self)

ที่มา: ภิรัชญา วีระสุโข. (2554). *“วาทกรรม” คำนิยมร่วมสมัยของ Foucault*. สืบค้นจาก https://www.gotoknow.org/posts/469291.

ในช่วงที่ 3 หรือช่วงศึกษาด้านจริยศาสตร์ (Ethical Period) ฟูโกต์ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง Sexuality นั่นคือ เรื่องเกี่ยวกับการเป็นผู้ชาย ผู้หญิง เพศที่ 3 นั้นจะถูกนิยามมาจากความรู้ในทางชีววิทยาและทางการแพทย์ว่า เพศในลักษณะดังกล่าวนั้นเป็นสิ่งที่มีมาตั้งแต่ต้น หลังจากที่มีการสร้างเส้นแบ่งผู้คนก็จะยอมรับความจริงตามนิยามที่ได้ถูกสร้างขึ้น นิยามที่ถูกสร้างขึ้นมาและได้รับการยอมรับนี้จะกลายมาเป็นสิ่งที่มีอำนาจในการกำหนดการปฏิบัติตนตามที่เราเชื่อว่ามันเป็นจริง ซึ่งหมายถึง หากเรายอมรับในนิยามนั้น เราก็จะถูกกำหนดโดยนิยามนั้นทันที (“ความหมายของวาทกรรม”, 2551)

Karlberg (2012) ได้เขียนบทความ Discourse Theory and Peace กล่าวถึงภาพรวมของทฤษฎีวาทกรรมไว้ใน The Encyclopedia of Peace Psychology ไว้ว่า วาทกรรมนั้นไม่มีความตายตัว วาทกรรมเป็นสิ่งที่มีคุณสมบัติในตัวเอง สามารถส่งผลกระทบต่อผู้อื่นและปฏิสัมพันธ์ในสังคมได้โดยอยู่ภายใต้สังคมที่มีการแบ่งวาทกรรมร่วมกัน เนื่องจากวาทกรรมนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ตายตัว วาทกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละด้าน แต่ละสาขาวิชาจึงออกมาไม่เหมือนกัน ทำให้วาทกรรมนั้น

มีหลากหลายนิยาม ในการวิเคราะห์วาทกรรมจึงอยู่ภายใต้บริบทของสังคมและประวัติศาสตร์ ความหมายมีการเปลี่ยนแปลงไปภายใต้บริบทที่เกิดการเปลี่ยนแปลง คือ เมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป การตีความหมายก็อาจจะเปลี่ยนแปลงตาม

จากข้างต้นที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นจึงสามารถถือได้ว่า วาทกรรมนั้นคือ กรอบทางความคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่มีลักษณะเป็นการสืบทอดต่อ ๆ กันมาอย่างต่อเนื่อง โดยแสดงออกผ่านทางการพูดและการเขียน เพื่อให้ลักษณะของวาทกรรมนั้นคงอยู่ วาทกรรมที่เกิดขึ้นจึงเป็นการอธิบาย “ความจริง” ที่เกิดขึ้นตามระบบทางความคิดของผู้ที่อยู่ในบริบทของวาทกรรมนั้น ซึ่งตามแนวคิดของฟูโกต์นั้นมนุษย์จึงเป็นเพียง “ร่างทรง” เพื่อให้เกิดการตอกย้ำ หรือ ผลิตซ้ำในกฎเกณฑ์ของสิ่งที่พูดมากกว่าการสรรสร้างระบบขึ้นมาใหม่ (สาธิดา ตระกูลโชคเสถียร, 2553)

ในงานวิจัยของ วิไลวรรณ ซิ้งปรีดา (2551) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ “วาทกรรมของสื่อหนังสือพิมพ์ไทยในสงครามอีรัก 2003” นั้นเป็นการศึกษาวาทกรรมหนังสือพิมพ์ไทยในช่วงสงครามอิรัก ผลที่ได้จากงานวิจัยฉบับนี้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีวาทกรรม (Discourse Theory) ว่า วาทกรรมที่ถูกมนุษย์สร้างขึ้นนั้น จะมีอำนาจในการชี้นำและการสร้างความจริง

นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ จงกลนี โตสกุลวงศ์ (2542) ที่ได้ทำการศึกษาวิจัยในหัวข้อ “การวิเคราะห์วาทกรรมการให้ความหมายสื่อสิ่งพิมพ์ลามกของ 9 สถาบันในสังคมไทย” ก็ได้ผลการวิจัยออกมาเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับทฤษฎีวาทกรรมที่ว่า วาทกรรมนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ตายตัว ความหมายในการวิเคราะห์วาทกรรมนั้นจะเกิดขึ้นแตกต่างกันออกไปตามแต่ละการวิเคราะห์ของกลุ่มบุคคล หรือตามแต่ละบทบาทในการวิเคราะห์ ขึ้นอยู่กับบริบท ประสบการณ์ และสถานภาพทางสังคมของผู้วิเคราะห์วาทกรรมนั้น

จากการศึกษางานวิจัย “วาทกรรมของ มิเชล ฟูโกต์ ต่อสถานภาพบทบาทสตรีไทยตามที่นำเสนอในนวนิยายของ คุณหญิงวิมล ศิริไพบูรย์” ผลการศึกษาของงานวิจัยฉบับนี้พบว่า ตัวบทของนวนิยายที่ผู้วิจัยได้นำมาทำการศึกษานั้นยังคงมีการอิงอยู่กับโครงสร้างสังคมแบบปิตาธิปไตย หรือระบบสังคมแบบชายเป็นใหญ่ อีกด้านหนึ่งของสตรีในนวนิยายถูกสร้างให้มีความก้าวหน้าเทียบเท่ากับผู้ชาย แต่ในขณะเดียวกันผู้หญิงก็ยังถูกคาดหวังให้คงคุณสมบัติของการเป็นแม่และเป็นภรรยาที่ดี ซึ่งจากการศึกษานวนิยายทั้ง 16 เรื่องผ่านวาทกรรมอำนาจ ความรู้ ความจริง และปฏิบัติการทางสังคมนั้น ยังพบว่ามีนวนิยายอยู่ถึง 13 เรื่องที่มีการตอกย้ำแนวคิดสตรีตามวิธีคิดแบบปิตาธิปไตยอย่างชัดเจน เป็นการสะท้อนอำนาจของคุณหญิงวิมลในการประกอบสร้างวาทกรรมที่ย้ำความแตกต่างทางเพศ และมีนวนิยายเพียง 3 เรื่องจาก 16 เรื่องที่เขียนภาพลักษณ์ของผู้หญิงกับผู้ชายเท่าเทียมกัน จากวาทกรรมของคุณหญิงวิมลที่สร้างขึ้นจึงเป็นการปฏิบัติการรูปแบบหนึ่ง

ทางสังคม ที่มีการนำเสนออัตลักษณ์ของผู้หญิงที่ไม่เท่าเทียมกับผู้ชาย ดังนั้นวาทกรรมที่คุณหญิงวิมลได้สร้างขึ้นมานั้นเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงบริบททางสังคมที่มีผู้ชายเป็นใหญ่นั่นเอง (วศินี สุทธิวิภากร, 2552)

นอกจากนี้ยังมีบทความของ วาลี ขันธุวาร (2547) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับวาทกรรมผู้หญิงไทยกับความแปรเปลี่ยนไว้ว่า วาทกรรมนั้นเป็นเรื่องของการใช้อำนาจเพื่อประโยชน์ของผู้กำหนดวาทกรรมในด้านใดด้านหนึ่ง และผู้ที่กำหนดวาทกรรมให้กับผู้หญิงไทยก็คือผู้ชาย เมื่อยุคสมัยเปลี่ยนแปลงไปวาทกรรมเกี่ยวกับผู้หญิงไทยก็เปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ซึ่งในยุคของสังคมข่าวสารนั้นจะเห็นว่าผู้หญิงได้ใช้สื่อเป็นเวทีในการต่อสู้เกี่ยวกับวาทกรรมผู้หญิงได้อย่างชัดเจน ในบทความนี้ได้ให้ความหมายของผู้หญิงไทยไว้ว่า ผู้หญิงไทยหมายถึงคุณลักษณะของผู้หญิงที่มีความประพฤติที่ดีตามจารีต ประเพณีที่ดีตามที่สังคมคาดหวังไว้ และคุณสมบัติเหล่านี้ถูกกำหนดโดยผู้ชาย เพื่อให้ผู้หญิงปฏิบัติตนตามกรอบที่ผู้ชายกำหนดไว้ เพื่อที่ผู้ชายจะได้ดำรงไว้ซึ่งอำนาจที่เหนือกว่าผู้หญิง

บทที่ 3
ระเบียบวิธีวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์วาทกรรมผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์: กรณีศึกษานักเตะเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทย” งานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยต้องการเปรียบเทียบการใช้วาทกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยและหนังสือพิมพ์ต่างชาติที่มีต่อผู้หญิงไทย เพื่อให้ผู้อ่านได้ตระหนักถึงภาพลักษณ์ของผู้หญิงไทยในสายตาของคนไทยและชาวต่างชาติ และนำไปสู่แนวทางด้านสิทธิสตรี ผู้วิจัยจึงได้ใช้การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเป็นการวิเคราะห์ตัวบท (Content Analysis) และมีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เข้ามาร่วมด้วยในกระบวนการการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ได้ยกข่าวนักเตะเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทยมาเป็นกรณีศึกษา เนื่องด้วยสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ (Leicester City) เป็นสโมสรที่มีชื่อเสียงในประเทศอังกฤษ และมีผู้ถือหุ้นใหญ่เป็นคนไทย คือ คุณวิชัย ศรีวัฒนประภา เจ้าของคิงพาวเวอร์ (King Power) และนักเตะของสโมสรต้องมีการเดินทางมาขอบคุณผู้สนับสนุนหลักที่ประเทศไทยเป็นประจำ (“ประวัติ เลสเตอร์ ซิตี้”, 2559) นอกจากนี้สโมสรเลสเตอร์ซิตี้ยังได้รับฉายาในวงการฟุตบอลว่า “จิ้งจอกสยาม” เนื่องจากคนไทยและคนต่างชาติมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สโมสรเลสเตอร์ซิตีเป็นสโมสรฟุตบอลที่อยู่ในประเทศอังกฤษ ซึ่งมีวัฒนธรรมในรูปแบบหนึ่ง แต่ในขณะเดียวกันสโมสรดังกล่าวยังมีผู้ถือหุ้นใหญ่เป็นคนไทย ซึ่งประเทศไทยกับประเทศอังกฤษนั้นมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนโดยเฉพาะในเรื่องของเพศสัมพันธ์ (Sex) เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นนี้ได้เกิดขึ้นที่ประเทศไทยและได้กลายเป็นข่าวทั้งที่ในประเทศไทยและต่างประเทศ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าเป็นการดีที่จะยกกรณีดังกล่าวมาทำการศึกษาวาทกรรมที่เกิดขึ้นในข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยและหนังสือพิมพ์ออนไลน์ (Online) ต่างประเทศ โดยผู้วิจัยได้ทำการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยไว้ดังนี้

3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5 การนำเสนอข้อมูล

3.1 แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

แหล่งข้อมูลที่ผู้วิจัยได้นำมาทำการศึกษาคือ ข้อมูลข่าว บทความ จากหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับกรณีที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา นั่นก็คือ กรณีนักเตะเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทย โดยจะเก็บรวบรวมข้อมูลข่าวในหนังสือพิมพ์ของไทยและหนังสือพิมพ์ออนไลน์ต่างประเทศที่เกี่ยวกับกรณีศึกษานี้ การวิเคราะห์วาทกรรมผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์ที่ได้รับการเผยแพร่ในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม 2558 จนถึงวันที่ 1 กรกฎาคม 2558 โดยจะแบ่งวิเคราะห์ตามประเภทของหนังสือพิมพ์ ซึ่งแบ่งได้ 2 ประเภทหลัก ๆ (สุปรีดี สุวรรณบูรณ์, ม.ป.ป. และอรุณรัตน์ ชินวรณ์, 2553) คือ

3.1.1 หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม (Popular Newspaper) 3 ฉบับ คือ

3.1.1.1 หนังสือพิมพ์ของไทย 2 ฉบับ ได้แก่

- หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
- หนังสือพิมพ์เดลินิวส์

3.1.1.2 หนังสือพิมพ์ออนไลน์ของอังกฤษ 1 ฉบับ ได้แก่

- The Daily Mirror

3.1.2 หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (Quality Newspapers) 2 ฉบับ คือ

3.1.2.1 หนังสือพิมพ์ออนไลน์ของไทย 1 ฉบับ ได้แก่

- หนังสือพิมพ์มติชน

3.1.2.2 หนังสือพิมพ์ออนไลน์ของอังกฤษ 1 ฉบับ ได้แก่

- Leicester Mercury

เหตุผลในการคัดเลือกหนังสือพิมพ์ทั้ง 5 ฉบับของผู้วิจัยนั้นผู้วิจัยได้เห็นว่า หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม (Popular Newspaper) ผู้วิจัยได้เลือกหนังสือพิมพ์ไทยรัฐที่มีความนิยมมาเป็นอันดับ 1 แต่เนื่องจากข่าวที่เกี่ยวกับกรณีศึกษานักเตะเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทยนั้นมีเพียง 5 ข่าว ผู้วิจัยจึงนำข่าวจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ที่มีความนิยมเป็นอันดับรองลงมามาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติมตามตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1: ตารางแสดงพฤติกรรมในการซื้อหนังสือพิมพ์รายวันของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษา	หนังสือพิมพ์รายวัน (ร้อยละ)				
	ไทยรัฐ	**เดลินิวส์**	**มติชน**	**ข่าวสด**	**คมชัดลึก**
ความนิยม	84.0	55.9	28.4	31.5	32.7
ความชอบ	39.5	10.2	9.9	2.8	9.3
การตัดสินใจซื้อ	61.1	33.3	17.3	17.0	19.8

ที่มา: ภรณี ดวงฉ่ำ. (2548). *พฤติกรรมในการซื้อหนังสือพิมพ์รายวันของผู้บริโภคในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

จากตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมในการซื้อหนังสือพิมพ์รายวันของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่นั้นผลการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้รับความชื่นชอบความนิยม และ การตัดสินใจซื้อมาเป็นอันดับ 1 และมีหนังสือพิมพ์เดลินิวส์มาเป็นอันดับ 2 ตามที่ได้ปรากฏในตารางข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยเห็นควรว่าหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม (Popular Newspaper) หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และ เดลินิวส์นั้นมีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยฉบับนี้ และเนื่องจากข่าวในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนั้นนำเสนอข่าวกรณีศึกษาในระบบออนไลน์ ผู้วิจัยจึงใช้ไทยรัฐออนไลน์มาเป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการศึกษาวิจัย และหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (Quality Newspaper) ได้แก่ หนังสือพิมพ์มติชน (พงศธร คำบ่อเศร้า, 2555; สุปรีดี สุวรรณบูรณ์, ม.ป.ป. และอรุณรัตน์ ชินวรณ์, 2553)

ตารางที่ 3.2: ตารางแสดงประเภทของหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย

ประเภทของหนังสือพิมพ์	**หนังสือพิมพ์รายวัน**
หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม	ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด บ้านเมือง เป็นต้น
หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ	ได้แก่ มติชน ไทยโพสต์ สยามรัฐ กรุงเทพธุรกิจ คู่แข่ง เป็นต้น

ที่มา: อรุณรัตน์ ชินวรณ์. (2553). *สื่อประชาสัมพันธ์.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ส่วนของหนังสือพิมพ์ต่างประเทศที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้วิเคราะห์ ในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ต่างประเทศ ผู้วิจัยได้เลือกหนังสือพิมพ์ Leicester Mercury มาใช้ในการวิเคราะห์ เนื่องจาก

หนังสือพิมพ์ Leicester Mercury เป็นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นของเมืองเลสเตอร์ (Leicester City) ประเทศอังกฤษ และในประเภทของหนังสือพิมพ์ประชานิยมผู้วิจัยเลือกหนังสือพิมพ์ The Daily Mirror ที่ได้รับความนิยมมาเป็นอันดับ 3 จากเว็บไซต์ในประเทศอังกฤษ ดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3: ตารางแสดงความนิยมของหนังสือพิมพ์ตั้งแต่เดือนมกราคม 2016 ถึง ธันวาคม 2016

หนังสือพิมพ์ (Print Title)	**จำนวนการเข้าถึงรายบุคคล (Individual)**
Daily Mail	17,601,000
The Sun	13,414,000
Daily Mirror	10,847,000
The Daily Telegraph	10,674,000
The Guardien	10,648,000

ที่มา: *Monthly reach of national newspapers.* (2016). Retrieved from http://www.statista.com/statistics/246077/reach-of-selected-national-newspapers-in-the-uk/.

ตารางข้างต้นเป็นตารางแสดงความนิยมของหนังสือพิมพ์ระดับชาติของสหราชอาณาจักร (United Kingdom) ในปี 2016 ตั้งแต่เดือนมกราคม จนถึง เดือนธันวาคม 2016 ที่ผ่านมา ส่วนหนังสือพิมพ์ Leicester Mercury นั้นเป็นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น (Local Newspaper) จึงไม่ได้มีปรากฏอยู่ในตารางที่ 3.3 ส่วนหนังสือพิมพ์ Leicester Mercury นั้น เป็นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นประจำเมืองเลสเตอร์ (Leicester City) และหนังสือพิมพ์ Leicester Mercury ก็ได้มีการเพิ่มหนังสือพิมพ์ฉบับพิเศษเป็นหนังสือพิมพ์ท่มีเรื่องราวเกี่ยวกับกีฬาฟุตบอลของสโมสรท้องถิ่น นั่นก็คือ ฟุตบอลสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ โดยจำหน่ายทุกวันอาทิตย์ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ Leicester Mercury นั้นได้ให้ความสำคัญกับเมืองเลสเตอร์มากพอที่จะทำหนังสือพิมพ์ฉบับพิเศษนี้ออกมาจำหน่าย นอกจากนี้ยังสามารถดูยอดการจำหน่ายหนังสือพิมพ์ Leicester Mercury จากตารางที่ 3.4 ดังนี้

ตารางที่ 3.4: ตารางแสดงลำดับของการเปลี่ยนแปลงเปอร์เซ็นต์ต่อปีในการจำหน่ายหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นประจำสหราชอาณาจักร (United Kingdom) ระหว่างเดือนมกราคม ถึงมิถุนายน 2016 เมื่อเปรียบเทียบกับครึ่งปีแรกในปี 2015

หนังสือพิมพ์	ยอดการจำหน่าย	ปีต่อปี (%)
Leicester Mercury	29,317	-3.7
Irish News	35,921	-4.6
Guernsey Press & Star	12,580	-4.7
Belfast Telegraph	41,912	-5
Yorkshire Post	26,491	-5.1

ที่มา: *Leicester Mercury tops ABC league.* (2016). Retrieved from http://www.holdthefrontpage.co.uk/2016/news/cuts-hit-regional-daily-newspaper-tops-abc-league/.

จากข้อมูลข้างต้นจะพบว่า หนังสือพิมพ์ Leicester Mercury เป็นหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นที่มีเปอร์เซ็นต์ของการเปลี่ยนแปลงในยอดจำหน่ายลดลงน้อยที่สุดในจำนวนหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นทั้งหมดของสหราชอาณาจักรซึ่งจากตารางข้างต้นในปี 2016 ที่ผ่านมาหนังสือพิมพ์ Leicester Mercury มียอดจำหน่ายลดลงมา 3.7% เมื่อเทียบกับการเปลี่ยนแปลงในยอดจำหน่ายในปี 2015 แต่เมื่อเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงกับหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นฉบับอื่น ๆ ในสหราชอาณาจักรแล้ว หนังสือพิมพ์ Leicester Mercury มีเปอร์เซ็นต์ต่อปีของการเปลี่ยนแปลงยอดจำหน่ายลดน้อยลงที่สุด

ที่ผู้วิจัยเลือกใช้หนังสือพิมพ์ของต่างประเทศเป็นหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เนื่องจากการหาข้อมูลที่เป็นหนังสือพิมพ์ต่างประเทศนั้น การค้นคว้าข้อมูลจากทางออนไลน์ หรือการหาเป็นหนังสือพิมพ์ออนไลน์นั้นจะได้ข้อมูลที่มีความครบถ้วนมากว่า และเนื่องจากหนังสือพิมพ์ Daily Mail นั้นเว็บไซต์ (Website) ไม่สามารถเปิดในประเทศไทยได้ และอันดับที่ 2 คือ หนังสือพิมพ์ The Sun ได้ลบเนื้อหาข่าวออกจากในเว็บไซต์ไปแล้ว จึงไม่สามารถนำเนื้อหาข่าวจากทั้ง 2 เว็บไซต์นี้มาใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ผู้วิจัยจึงเลือกหนังสือพิมพ์ Daily Mirror ที่มียอดความนิยมเป็นอันดับ 3 มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่ทำการวิจัยศึกษาเกี่ยวกับวาทกรรมผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์ โดยเป็นการวิเคราะห์ตัวบท (Content Analysis) และมีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เข้ามาร่วมด้วย จากเนื้อหาข่าวในหนังสือพิมพ์เพื่อศึกษาการสร้างวาทกรรมของหนังสือพิมพ์ และการตีกรอบ (Framing) ของหนังสือพิมพ์ โดยศึกษาจากภาษาในเนื้อหาข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้งหนังสือพิมพ์ไทย และหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ

ศึกษาจากเนื้อหาข่าวในหนังสือพิมพ์ของไทย และหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ ที่เกี่ยวกับข่าวนักเตะเลสเตอร์ซิตี้ โดยการวิเคราะห์วาทกรรมผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์ที่ได้รับการเผยแพร่ในช่วงเวลาตั้งแต่วันที่ 30 พฤษภาคม 2558 จนถึง วันที่ 1 กรกฎาคม 2558

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เครื่องมือที่นำมาใช้ในการวิจัยคือ การวิเคราะห์ตัวบท (Content Analysis) จากเนื้อหาข่าวในหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวกับนักเตะเลสเตอร์ซิตี้ที่ซื้อบริการผู้หญิงไทย โดยแบ่งการวิเคราะห์จากหนังสือพิมพ์เป็น 2 ประเภท ได้แก่

3.3.1 หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ (Quality Newspapers) โดยจะทำการวิจัยจากหนังสือพิมพ์ของไทย 1 ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์มติชน และ หนังสือพิมพ์ออนไลน์ของอังกฤษ 1 ฉบับ คือ Leicester Mercury

3.3.2 หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม (Popular Newspaper) โดยจะทำการวิจัยจากหนังสือพิมพ์ของไทย 2 ฉบับ คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ และหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของอังกฤษ 1 ฉบับ คือ The Daily Mirror

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยฉบับนี้จะวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากข่าวของหนังสือพิมพ์ไทย และหนังสือพิมพ์ต่างประเทศมาเปรียบเทียบการใช้วาทกรรมของหนังสือพิมพ์ไทย และ หนังสือพิมพ์ต่างประเทศว่าระหว่างหนังสือพิมพ์ไทย และ หนังสือพิมพ์ต่างประเทศนั้นมีการใช้วาทกรรมที่เกี่ยวกับผู้หญิงไทยแตกต่างกันอย่างไร

3.5 การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยได้เอาวาทกรรมที่เกี่ยวกับผู้หญิงไทย ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์ไทยและหนังสือพิมพ์ต่างประเทศ เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นถึงวาทกรรมของผู้หญิงไทยที่หนังสือพิมพ์ได้นำมาใช้ และเพื่อตอบปัญหานำวิจัย ดังนี้

3.5.1 วาทกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยและต่างชาติที่มีต่อผู้หญิงไทย (จากกรณีศึกษา นักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ ซื้อบริการผู้หญิงไทย) เป็นอย่างไร

3.5.2 วาทกรรมผู้หญิงไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน (จากกรณีศึกษา นักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ ซื้อบริการผู้หญิงไทย) เป็นอย่างไร

BANGKOK UNIVERSITY FOUNDED 1962

บทที่ 4
ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผลการวิจัยหัวข้อ “การวิเคราะห์วาทกรรมผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์: กรณีศึกษานักเตะเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทย” ซึ่งเป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวัตถุประสงค์ของงานวิจัยฉบับนี้คือ เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบวาทกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยและอังกฤษที่มีต่อผู้หญิงไทย และเพื่อศึกษาวาทกรรมผู้หญิงไทยจากอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยสามารถนำเสนอผลการวิจัยออกมาได้ดังนี้

4.1 วาทกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยและต่างประเทศที่มีต่อผู้หญิงไทย กรณีศึกษานักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทยเป็นอย่างไร

ตารางที่ 4.1: แสดงการเปรียบเทียบการวิเคราะห์วาทกรรมของสำนักข่าวไทยและต่างประเทศ

สำนักข่าวของไทย	สำนักข่าวของต่างประเทศ
• คล้ายกัน แปลข่าวต้นฉบับมาจากสำนักข่าวเดอะมิลเลอร์ (The Daily Mirror) • คำที่ใช้ในการเรียกผู้หญิงไทยในข่าวที่นำเสนอ - ผู้หญิงไทย - โสเภณี - สาวไทย - ผู้หญิงขายบริการทางเพศ • คำที่อยู่ในคลิปวิดิโอ และถูกนำเสนอในข่าว - ตาหยี (Slit Eye)	• คล้ายกัน • คำที่ใช้ในการเรียกผู้หญิงไทยในข่าวที่นำเสนอ - Sex Workers - Thai Prostitute - Prostitute - Thai Women - Racist Thai Orgy - Local Girl - Thai Girls • คำที่อยู่ในคลิปวิดิโอ และถูกนำเสนอในข่าว - Slit Eye - Minging - Fucking

ผลจากการศึกษาพบว่าในเนื้อหาข่าวนั้นได้ใช้ฉายาในวงการฟุตบอลของสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ว่า “จิ้งจอกสยาม” มีประธานสโมสรหรือผู้ถือหุ้นใหญ่ของสโมสรเป็นคนไทย เนื้อหาในข่าวนั้นได้ยกคำพูดในคลิปที่กล่าวถึงผู้หญิงไทยออกมาว่า “Slit Eye” หรือ “ตาหยี” ไม่ได้มีการพูดถึงวาทกรรมที่เกี่ยวกับผู้หญิงไทยในทางที่ไม่ดีหรือโจมตีผู้หญิงไทย เช่น คำว่า “โสเภณี” หรือคำว่า “กะหรี่” เป็นต้น แต่เป็นการใช้คำแบบเหมารวม เช่น คำว่า “สาวไทย” “ผู้หญิงไทย” สำนักข่าวต่างประเทศใช้คำเรียกผู้หญิงที่อยู่ในข่าวว่า “Sex Workers” “Thai Prostitute” “Thai Women” “Thai Girls” เป็นต้น ส่วนด้านในเนื้อข่าวนั้นเป็นการพูดถึงวาทกรรมของผู้หญิงไทยจากคำสบถของคนในข่าวจากคลิปวิดีโอที่เป็นข่าว เช่นคำว่า “Slit Eye” “Minging” “Fucking” เป็นต้น ซึ่งมีทั้งคำที่เหยียดเชื้อชาติ และดูถูกผู้หญิงที่อยู่ในคลิปวิดีโอ หนังสือพิมพ์มติชนมีบางฉบับใช้คำว่า “ผู้หญิงขายบริการทางเพศ” เนื้อหาข่าวที่อยู่นหนังสือพิมพ์มติชนได้มีการกล่าวถึงในส่วนของกลุ่มสตรีที่ได้มีการออกมาเรียกร้องจากกรณีที่เกิดขึ้น โดยได้เรียกร้องให้มีการปฏิรูปต่าง ๆ เนื่องจากกรณีข่าวดังกล่าวได้สร้างความเสียหายทางชื่อเสียงต่อภาพลักษณ์ของสตรีไทย และให้เพิ่มวิชาสตรีศึกษาลงไปในหลักสูตรการเรียนการสอน เพื่อเป็นการพัฒนาคุณภาพ จริยธรรม และขนบธรรมเนียม ประเพณีของสตรีไทยหนังสือพิมพ์ทั้ง 3 สำนักข่าวของไทยได้นำต้นฉบับข่าวมาจากสำนักข่าวเดอะมิลเลอร์ (The Mirror) ดังนั้นข่าวที่ได้นำเสนอออกมานั้นจึงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และคล้ายคลึงกัน ในเนื้อหาของข่าวกล่าวถึงการใช้ถ้อยคำสบถของผู้ที่ตกเป็นข่าว คือ นักเตะจากสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ทั้ง 3 คนว่ามีการสบถคำที่เป็นการดูถูกเชื้อชาติ และเหยียดเพศ มีการใช้ถ้อยคำที่หยาบคายจนไม่สามารถเผยแพร่ลงในสื่อได้ แต่ในขณะเดียวกันในเนื้อข่าวได้มีการใช้คำและนำเสนอเนื้อหาที่แตกต่างกันในบางส่วน เช่น ฉายาที่ใช้เรียกสโมสรในหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐและเดลินิวส์ใช้คำว่า “จิ้งจอกสยาม” มติชนใช้คำว่า “สุนัขจิ้งจอก” ในขณะที่สำนักข่าวต่างประเทศนั้นให้ฉายาในวงการฟุตบอลว่า “Fox” ในทุก ๆ สำนักข่าวต่างได้มีการลงในส่วนของการออกมาเรียกร้องถึงสิทธิสตรี หรือสิทธิความเท่าเทียมกันที่ได้รับผลกระทบที่เกิดจากการกระทำดังกล่าวของ 3 นักเตะ ในส่วนของสำนักข่าวจากต่างประเทศนั้น เนื้อหาในข่าวที่เขียนขึ้นไม่ได้มีความแตกต่างจากเนื้อหาข่าวในสำนักข่าวไทยมากนัก เนื่องจากเป็นข่าวต้นฉบับของไทย และสำนักข่าวต่างประเทศยังได้มีการเอาความคิดเห็นของประชาชนที่มีการแสดงออกทางความคิดเห็นผ่านสื่อออนไลน์อย่างทวิตเตอร์ (Twitter) มานำเสนอผ่านทางสำนักข่าวอีกด้วย ทั้งสำนักข่าวไทยและต่างประเทศได้มีการนำเสนอว่า Whelan (2015 อ้างใน “Premier League stars' racist orgy”, 2015) ซึ่งเป็นประธานบริหารสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ ได้ออกมาพูดถึงถึงจุดยืนของสโมสรที่ได้ตระหนักถึงสิทธิความเท่าเทียมกัน และจะรักษาชื่อเสียงของสโมสรที่มีประวัติศาสตร์ ประเพณี และความทะเยอทะยานไว้

Susan Whelan (2015 อ้างใน “Premier League stars' racist orgy”, 2015) เป็นประธานบริหารหญิงของสโมสรฯ การที่ทางสโมสรฯได้ให้ผู้บริหารที่เป็นผู้หญิงออกมาแถลงข่าวนั้น

เพราะ ทางสโมสรฯต้องการแสดงให้ทุกคนเห็นว่าทางสโมสรฯเอง ไม่ได้มีทัศนคติที่จะดูถูก เหยียดเพศ เหยียดเชื้อชาติ และยังให้ความสำคัญ และยอมรับในสิทธิสตรี ความสามารถของสตรี และความเท่าเทียมทางเพศเช่นกันดังตารางที่ 4.2 ดังนี้

ตารางที่ 4.2: ตารางแสดงความถี่ของวาทกรรมที่ใช้เรียกผู้หญิงไทยในเนื้อหาข่าวที่มีการนำเสนอต่อสาธารณะ

คำที่ใช้	หนังสือพิมพ์	จำนวน (ครั้ง)	รวม (ครั้ง)
ผู้หญิงไทย	ไทยรัฐ	6	**22**
	เดลินิวส์	4	
	มติชน	12	
โสเภณี	ไทยรัฐ	0	**0**
	เดลินิวส์	0	
	มติชน	0	
สาวไทย	ไทยรัฐ	17	**32**
	เดลินิวส์	10	
	มติชน	5	
ผู้หญิงขายบริการทางเพศ	ไทยรัฐ	0	**0**
	เดลินิวส์	0	
	มติชน	0	
Sex Workers	Leicester Mercury	8	**19**
	The Daily Mirror	11	
Thai Prostitute	Leicester Mercury	0	**2**
	The Daily Mirror	2	
Prostitute	Leicester Mercury	1	**5**
	The Daily Mirror	4	

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.2 (ต่อ): ตารางแสดงความถี่ของวาทกรรมที่ใช้เรียกผู้หญิงไทยในเนื้อหาข่าว
ที่มีการนำเสนอต่อสาธารณะ

คำที่ใช้	หนังสือพิมพ์	จำนวน (ครั้ง)	รวม (ครั้ง)
Thai Women	Leicester Mercury	7	**21**
	The Daily Mirror	14	
Racist Thai Orgy	Leicester Mercury	4	**7**
	The Daily Mirror	3	
Local Girl	Leicester Mercury	1	**5**
	The Daily Mirror	4	
Thai Girl	Leicester Mercury	0	**11**
	The Daily Mirror	11	

จากตารางข้างต้นพบว่าหนังสือพิมพ์ไทยมีการใช้คำว่า “สาวไทย” มากที่สุดอยู่ที่ 32 ครั้ง โดยแบ่งเป็นหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 17 ครั้ง, หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 10 ครั้ง และหนังสือพิมพ์มติชน 5 ครั้งตามลำดับ คำที่ใช้บ่อยรองลงมาคือคำว่า “ผู้หญิงไทย” ซึ่งใช้ทั้งหมด 22 ครั้ง โดยหนังสือพิมพ์มติชนใช้มากที่สุดอยู่ที่ 12 ครั้ง, หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 6 ครั้ง และหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 4 ครั้ง ลำดับสุดท้ายของหนังสือพิมพ์ไทยคือคำว่า “ผู้หญิงขายบริการ” และ “โสเภณี” ไม่พบการใช้ในการนำเสนอข่าว ส่วนหนังสือพิมพ์ของต่างประเทศพบว่า มีการใช้คำว่า “Thai Women” มากที่สุดคือ 21 ครั้ง โดยแบ่งเป็นหนังสือพิมพ์ The Daily Mirror ใช้ไป 14 ครั้ง และหนังสือพิมพ์ Leicester Mercury 7 ครั้ง รองลงมาคือคำว่า “sex workers” อยู่ที่ 19 ครั้ง หนังสือพิมพ์ The Daily Mirror ใช้ไป 11 ครั้ง และหนังสือพิมพ์ Leicester Mercury ใช้ไป 8 ครั้ง คำที่ใช้ในหนังสือพิมพ์เป็นลำดับที่ 3 คือคำว่า “Thai Girls” ใช้ไปทั้งหมด 11 ครั้ง โดยจำนวนทั้งหมดเป็นหนังสือพิมพ์ของThe Daily Mirror เท่านั้นที่ใช้คำนี้ในการนำเสนอข่าว ลำดับที่ 4 “Racist Thai Orgy” ใช้ไป 7 ครั้ง แบ่งเป็นหนังสือพิมพ์ Leicester Mercury 4 ครั้ง และหนังสือพิมพ์ The Daily Mirror 3 ครั้ง ลำดับต่อมาคำว่า “Prostitute” และคำว่า “Local Girls” ใช้ไปจำนวน 5 ครั้งเท่ากันและทั้ง 2 คำมีจำนวนครั้งในการใช้เท่ากันคือหนังสือพิมพ์The Daily Mirror 4 ครั้ง และหนังสือพิมพ์ Leicester Mercury 1 ครั้ง และลำดับสุดท้ายคำว่า “Thai Prostitute” ใช้ทั้งหมด 2 ครั้ง หนังสือพิมพ์ The Daily Mirror ใช้ไป 2 ครั้ง ส่วนหนังสือพิมพ์ Leicester Mercury ไม่ได้มีการใช้คำว่า “Thai Prostitute” ในการนำเสนอในข่าวเลย

จากตารางแสดงความถี่ในตารางที่ 4.2 นี้ แสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์ฉบับของไทย ทั้ง 3 ฉบับนั้นได้ใช้วาทกรรมที่เกี่ยวกับผู้หญิงไทยอยู่ในระดับที่ไม่ได้ทำให้ผู้อ่านเกิดทัศนคติเป็นไปในทางลบต่อผู้หญิงไทย ส่วนวาทกรรมที่หนังสือพิมพ์ฉบับต่างประเทศก็นำเสนอวาทกรรมที่เกี่ยวกับผู้หญิงไทยออกมาไม่เป็นไปในทางแง่ลบเช่นเดียวกัน แต่ในขณะเดียวกันนั้นหนังสือพิมพ์ฉบับของต่างประเทศได้มีการใช้วาทกรรมที่แสดงให้ผู้อ่านเกิดทัศนคติในแง่ลบต่อผู้หญิงไทย เช่นคำว่า Thai Prostitute, Prostitute หรือ Sex Workers เป็นต้น ซึ่งการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์จะพบวาทกรรมที่ปรากฏขึ้นในข่าวตามกรณีศึกษานักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทย ได้นำเสนอคำที่ใช้เรียกผู้หญิงไทยในข่าวว่าดังนี้

ตารางที่ 4.3: ตารางเปรียบเทียบคำว่า “ผู้หญิงไทย” กับ “Thai Women” ที่ใช้นำเสนอในหนังสือพิมพ์ระหว่างหนังสือพิมพ์ไทย และ หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ

หนังสือพิมพ์	วาทกรรมที่ใช้	จำนวนรวม (ครั้ง)
ไทย	ผู้หญิงไทย	22
ต่างประเทศ	Thai Women	21

ตารางที่ 4.4: ตารางเปรียบเทียบคำว่า “สาวไทย” กับ “Thai Girls” ที่ใช้นำเสนอในหนังสือพิมพ์ระหว่างหนังสือพิมพ์ไทย และ หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ

หนังสือพิมพ์	วาทกรรมที่ใช้	จำนวนรวม (ครั้ง)
ไทย	สาวไทย	32
ต่างประเทศ	Thai Girls	11

ตารางที่ 4.5: ตารางเปรียบเทียบคำว่า “ผู้หญิงขายบริการทางเพศ” กับ “Sex Workers” ที่ใช้นำเสนอในหนังสือพิมพ์ระหว่างหนังสือพิมพ์ไทย และ หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ

หนังสือพิมพ์	วาทกรรมที่ใช้	จำนวนรวม (ครั้ง)
ไทย	ผู้หญิงขายบริการทางเพศ	0
ต่างประเทศ	Sex Workers	19

ตารางที่ 4.6: ตารางเปรียบเทียบคำว่า “โสเภณี” กับ “Thai Prostitute” และ “Prostitute” ที่ใช้นำเสนอในหนังสือพิมพ์ระหว่างหนังสือพิมพ์ไทย และ หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ

หนังสือพิมพ์	วาทกรรมที่ใช้	จำนวนรวม (ครั้ง)
ไทย	โสเภณี	0
ต่างประเทศ	Thai Prostitute	2
	Prostitute	5

นอกจากนี้ในเนื้อหาข่าวยังมีวาทกรรมที่ใช้เรียกผู้หญิงไทยกลุ่มนี้อีก เช่น Women, Girls, Three Asian Girls, หรือ Local Women เป็นต้น ส่วนในหนังสือพิมพ์ฉบับของไทยเองก็มีคำที่ทางหนังสือพิมพ์มติชนใช้เรียกผู้หญิงไทยนอกเหนือจากในตารางเช่นกันคือคำว่า สตรีไทย และยังมีคำที่ใช้ในการนำเสนอที่อยู่ในลักษณะเดียวกันกับคำว่า Racist Thai Orgy ได้แก่ Racist Orgy in Thailand, Orgy in Thailand, Bangkok Orgy, Racist Thai Sex Video, Racist Sex Orgy in Thailand, Racist with Thai Women และ Orgy Video Filmed in Thailand เป็นต้น

จากความหมายของคำต่าง ๆ ในตารางที่ 4.1 ถึง ตารางที่ 4.6 สามารถให้ความหมายในมิติต่าง ๆ ของผู้หญิงไทยออกเป็น 5 มิติ เรียงลำดับจากความหมายที่มีความรุนแรงน้อยที่สุดไปหาความหมายที่มีความรุนแรงมากที่สุดได้ดังนี้

ตารางที่ 4.7: ตารางอธิบายความหมายมิติต่าง ๆ

ลำดับ	มิติทางวาทกรรมของผู้หญิงไทย	ความหมายของมิติต่าง ๆ
1	ผู้หญิงไทยเป็นเพียงหญิงสาวทั่วไป (Thai Women as Just a Girl)	ความหมายที่เกิดขึ้นในลำดับนี้ไม่ส่งผลต่อทัศนคติทางด้านลบที่เกี่ยวกับผู้หญิงไทยของผู้อ่าน เช่นคำว่า Thai Women เป็นต้น
2	ผู้หญิงไทยเป็นสาวบ้านนอก (Thai Women as a Rustic Girl)	ความหมายที่เกิดขึ้นในลำดับนี้ได้เริ่มเกิดการแบ่งชนชั้นทางสังคม เช่นคำว่า คนบ้านนอก กับ คนในเมือง เป็นต้น เช่นคำว่า Thai Girls และ Local Girls เป็นต้น

(ตารางมีต่อ)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ): ตารางอธิบายความหมายมิติต่าง ๆ

ลำดับ	มิติทางวาทกรรมของผู้หญิงไทย	ความหมายของมิติต่าง ๆ
3	ผู้หญิงไทยเป็นผู้หญิงที่ไม่มีค่า (Thai Women as a Worthless Girl)	ความหมายจากวาทกรรมที่เกิดขึ้นในลำดับนี้จะทำให้มุมมองของผู้อ่านที่มีต่อผู้หญิงไทยเป็นไปในทางลบ และเป็นการไม่ให้เกียรติกัน แสดงให้เห็นถึงการดูถูกเหยียดหยาม เช่นคำว่า Racist with Thai Women เป็นต้น
4	ผู้หญิงไทยเป็นโสเภณี (Thai Women as a Whore)	ความหมายนี้แสดงให้เห็นถึงการดูถูกผู้หญิงไทยทั้งหมด รวมไปถึงผู้หญิงไทยที่ไม่ได้ประกอบอาชีพขายบริการ แต่ถูกมองเป็นภาพเหมารวมว่าผู้หญิงไทยล้วนแล้วแต่ประกอบอาชีพเดียวกัน เช่นคำว่า Thai Prostitute, Prostitute และ Sex Workers เป็นต้น
5	ผู้หญิงไทยสำส่อนไม่เลือกหน้า (Thai Women as a Promiscuous)	ความหมายในวาทกรรมจากมิตินี้ เป็นวาทกรรมที่รุนแรงที่สุด และแสดงถึงการเหยียดเพศ และเหยียดเชื้อชาติที่ชัดเจนที่สุดในความหมายทั้งหมด เช่นคำว่า Racist Thai Orgy, Minging, Fucking และ Pussy เป็นต้น

4.2 วาทกรรมผู้หญิงไทยจากอดีตจนถึงปัจจุบันเป็นอย่างไร จากกรณีศึกษานักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทย

ในสังคมไทยสถานภาพของผู้หญิงไทย แม้ว่าในสมัยโบราณจะมีการยกย่องให้เกียรติเพศหญิงว่าเป็นสัญลักษณ์ หรือตัวแทนของบการเป็นผู้ให้กำเนิด ผู้หล่อเลี้ยงชีวิต เช่น แม่น้ำ แม่ธรณี เป็นต้น แต่ในวัฒนธรรมส่วนอื่น ๆ ก็ยังมีการแบ่งแยกเพศให้เห็นได้อย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็นในทางศาสนา ระบบข้าราชการ ขุนนาง หรือแม้แต่ในระบบการศึกษาเองก็ตาม ในประเทศไทยนั้นมีศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอยกตัวอย่างการแบ่งแยกเกี่ยวกับชนชั้นทางเพศในทางพระพุทธศาสนา ตามความเชื่อของพุทธศาสนานั้นการได้บวชเพื่อทดแทนบุญคุณผู้ให้กำเนิดนั้นถือว่าเป็นบุญมาก ผู้ใดที่ได้บวชในพระพุทธศาสนาถือว่าเป็นผู้มีบุญ จากตัวอย่างทางพระพุทธศาสนา

ที่ได้ยกมาข้างต้นนั้นจะมีเพียงผู้ชายเท่านั้นที่สามารถบวชได้ แต่ผู้หญิงไม่สามารถทำได้ ดังนั้นผู้ที่เกิดเป็นผู้ชายจึงถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีบุญมากกว่าผู้หญิง ตามความเชื่อนั้นผู้หญิงจะสามารถบวชได้จะต้องทำบุญให้มาก ๆ ในชาตินี้ชาติหน้าจะได้เกิดเป็นผู้ชายเพื่อที่จะสามารถบวชในพุทธศาสนาได้ ส่วนในระบบข้าราชการหรือระบบขุนนางตามวัฒนธรรมของสังคมไทย ผู้ที่ได้รับราชการจะเป็นผู้ชาย ส่วนผู้หญิงนั้นจะเป็นแม่บ้าน แม่เรือนทำงานอยู่แต่เพียงงานบ้านเท่านั้น ผู้หญิงจะถูกอบรม สั่งสอนว่าให้เป็นแม่ศรีเรียน เป็นช้างเท้าหลังที่คอยสนับสนุนและตามสามีที่เปรียบเสมือนช้างเท้าหน้า จากวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นนี้จะเห็นว่าระบบวัฒนธรรมของสังคมไทยนั้นอยู่ในระบบชายเป็นใหญ่ เช่นเดียวกับระบบการศึกษา ในอดีตผู้ที่มีสิทธิ์ที่จะได้รับการศึกษาให้อ่านออกเขียนได้ก็มีเพียงผู้ชายเช่นกัน ส่วนผู้หญิงจะได้เรียนรู้แค่เพียงเรื่องงานบ้าน งานเรือนเท่านั้น ไม่สามารถอ่านหนังสือ หรือเขียนหนังสือได้ จนในเวลาต่อมาเมื่อได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมทางตะวันตก

ต่อมาเมื่อประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากทางตะวันตกเข้ามา ได้รับความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น โดยเฉพาะทางการศึกษา ทำให้ทัศนคติและค่านิยมที่มีต่อผู้หญิงมาแต่ดั้งเดิมนั้นค่อย ๆ เปลี่ยนแปลงไป ผู้หญิงชนชั้นสูงมีสิทธิ์ที่จะได้รับการศึกษาเช่นเดียวกันกับผู้ชาย และในเวลาต่อมาผู้หญิงทุกชนชั้นก็มีสิทธิ์ที่จะได้รับการศึกษาเท่าเทียมกับผู้ชายดังเช่นในปัจจุบัน ซึ่งเดิมทีนั้นตอนที่ประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากทางตะวันตกเข้ามาเป็นระบบทุนนิยม และได้ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของผู้คน ระบบทุนนิยมนั้นทำให้สถานภาพของผู้หญิง จากแม่ศรีเรือนกลายเป็นภาระของหัวหน้าครอบครัวที่ต้องทำงาน หาเงินมาให้แม่บ้านเพื่อจับจ่ายใช้สอยภายในบ้าน จึงทำให้ผู้หญิงต้องออกมาทำงานหาเงิน นอกบ้าน และ เป็นได้แค่กลุ่มแรงงานราคาถูก ต่อมาได้มีกลุ่มผู้หญิงที่ต้องการเรียกร้องให้ผู้หญิง มีสถานภาพที่ดีขึ้นและมีสิทธิมากขึ้นจนเป็นดังเช่นในปัจจุบัน (ปรานี วงษ์เทศ, 2544)

วาทกรรมของผู้หญิงไทยมีการขับเคลื่อนเปลี่ยนแปลงไปตามแต่ละยุค แต่ละสมัย โดยเฉพาะในยุคของสังคมข่าวสาร วาลี ขันธุวาร (2547) มองว่าในยุคนี้เป็นยุคที่เป็นเวทีในการต่อสู้เรื่องวาทกรรมของผู้หญิงไทย โดยที่ผ่านมาผู้กำหนดวาทกรรมที่เกี่ยวกับผู้หญิงไทยก็คือผู้ชาย ผู้หญิงไทยในสังคมไทยนั้นไม่ใช่มีความหมายเพียงแค่การแบ่งเพศ และเชื้อชาติเท่านั้น แต่ยังหมายถึงประเพณีและทัศนคติของคนในสังคมที่มีต่อผู้หญิง และรวมไปถึงความคาดหวังของคนในสังคมด้วยเช่นกัน ที่จะคาดหวังว่าผู้หญิงไทยต้องประพฤติตนให้อยู่ในจารีตประเพณี เชื่อฟังคำสอน เป็นกุลสตรีไทยที่เพียบพร้อม เป็นแม่ศรีเรือน ตามทัศนคตินิยมของผู้ชายที่กำหนดไว้ จะเห็นได้จากวรรณกรรมสุภาษิตสอนหญิงของสุนทรภู่ เป็นต้น ผู้หญิงไทยได้ต่อสู้มาเรื่อย ๆ เพื่อสิทธิของตัวเอง แต่วิธีการที่ปรากฏให้เห็นนั้นอาจจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับในแต่ละยุคแต่ละสมัยตามสภาพของสังคม กระแสวัฒนธรรม และอิทธิพลต่าง ๆ ที่ได้รับเข้ามาจากต่างประเทศ ทั้งในเรื่องของการศึกษา ภาระหน้าที่ รวมไปถึงการใช้ชีวิตที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคของข้อมูลข่าวสารด้วยแล้ว ยิ่งทำให้ผู้หญิงนั้นได้รับรู้ในอำนาจที่ตัวเองมีอยู่ได้อย่างชัดเจนขึ้น จึงทำให้การต่อสู้เพื่ออำนาจและสิทธิของตนเอง

มีมากและเด่นชัดขึ้น รวมไปถึงทำให้มีการแสดงออกที่มากขึ้นอีกด้วย

จากบทความ “วาระผู้หญิงกับสื่อ : ถึงเวลาขับเคลื่อนกติกาสากลอย่างจริงจังและจริงใจ” ของวันเพ็ญ อัพตัน (ม.ป.ป.) ได้มีการกล่าวถึงการประชุมระดับโลกที่เกี่ยวกับสื่อและความเสมอภาคทางเพศ ครั้งที่ 1 ที่ได้มีการจัดขึ้นที่กรุงเทพมหานคร ปี 2556 โดยสาระสำคัญของการประชุมในครั้งนี้ คือ การประกาศคำมั่นว่า “จะปกป้องหลักสิทธิมนุษยชน ส่งเสริมความเสมอภาคทางเพศ และส่งเสริมเพศหญิงทั้งในสื่อและผ่านสื่อ รวมทั้งจะก่อตั้งพันธมิตรโลก ว่าด้วยสื่อและความเสมอภาคทางเพศ” และในการประชุมครั้งนี้ยังมีการสนับสนุนปฏิญญาปักกิ่ง ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มจำนวนสตรีในองค์กรสื่อและในพื้นที่สื่อ รวมถึงให้มีการละเว้น ลดการเลือกปฏิบัติ และการเสนอภาพของความรุนแรงที่มีต่อเด็กและสตรี การประชุมในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อริเริ่มกระบวนการในเรื่องความเสมอภาคทางเพศ ตอนหนึ่งของแถลงการณ์ได้ระบุไว้ว่า “เราตระหนักว่าสื่อมีบทบาทความสำคัญในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้หญิงในทุกด้านของชีวิตและสังคม ด้วยเหตุนี้เราจึงได้เชิญองค์การยูเนสโก และองค์การเพื่อสตรีแห่งสหประชาชาติ เพื่อร่วมรับรองแถลงการณ์และดำเนินงานตามแถลงการณ์นี้” ซึ่งคำจำกัดความของการเสมอภาคทางเพศนั้นได้ให้ความหมายในการทำให้ทุกคนมีสิทธิและสถานะเท่าเทียมกันโดยไม่เลือกเพศสภาพหรือเพศวิถี และให้ความสำคัญกับเพศหญิงในกลุ่มเยาวชน ชนบท คนยากจน และผู้พิการ

สถานภาพและบทบาทสตรีไทยในนวนิยายของคุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์ ในระหว่างปี 2510-2549 ในงานวิจัยของ วศินี สุทธิวิภากร (2552) นั้น แสดงให้เห็นว่าในระยะเวลา 40 ปี ที่คุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์ได้เขียนนิยายไว้นั้น วาทกรรมที่ใช้ในนิยายได้แสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวโยงกับกรอบความรู้ ความเข้าใจของผู้แต่งนิยาย ซึ่งเป็นการอิงโครงสร้างของระบบปิตาธิปไตย หรือระบบชายเป็นใหญ่ ถึงแม้ว่าวันเวลาจากอดีตจนถึงปัจจุบันที่ผ่านมาจะสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสถานภาพและบทบาทของผู้หญิงให้มีความเสมอภาคมากขึ้น แต่ผู้หญิงก็ยังคงถูกคาดหวังให้ประพฤติและปฏิบัติตนให้อยู่ในจารีตอยู่เช่นเดิม

วิลาสินี พิพิธกุล (ม.ป.ป.) จากบทความในหัวข้อ “วาทกรรมเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์” แสดงให้เห็นว่าเรื่องของเพศในประเทศไทยนั้น ถึงแม้ว่าจะมีการพัฒนาไปตามวัฒนธรรมของประเทศทางตะวันตก แต่ในเรื่องของความเชื่อ ทัศนคติ จารีต ประเพณีนั้นก็ยังคงไม่ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก ซึ่งจะเห็นได้ว่าตามวัฒนธรรมไทยในปัจจุบันก็ยังคงมีระบบชายเป็นใหญ่อยู่ให้เห็นในสังคม

แต่เดิมนั้นแนวคิดต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสิทธิสตรีเกิดขึ้นมาจากปัญหาความไม่เท่าเทียมกันทางเพศระหว่างผู้หญิงและผู้ชายในสังคมตะวันตก ซึ่งต่อมาได้มีการเรียนร้องและก่อให้เกิดแนวคิดต่าง ๆ มากมายที่เกี่ยวกับสิทธิและศักดิ์ศรีของสตรี และรวมไปถึงสตรีที่อยู่ในสื่อมวลชนด้วย สังคมไทยเองก็ได้รับอิทธิพลเหล่านี้มาด้วยเช่นกัน แนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับสิทธิสตรีที่เกิดขึ้นนั้น

ล้วนเป็นแนวคิดที่ต่อต้านระบบวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ทั้งสิ้น และได้มีการก่อตั้งองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการปกป้องสิทธิและศักดิ์ศรีของสตรีขึ้น ถึงแม้ว่าในปัจจุบันสถานภาพของผู้หญิงไทยนั้นจะได้รับการยอมรับมากขึ้นแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีการแบ่งแยกชนชั้นให้เห็นกันได้อย่างชัดเจน

เมื่อได้เปรียบเทียบกับผลงานวิจัยที่ได้นำเสนอมาแล้วทั้งหมดนั้นพบว่า ในปัจจุบันแม้ว่าผู้หญิงจะได้รับการยกย่องแต่ก็ถูกแบ่งแยกชนชั้นอย่างชัดเจน ปัจจุบันผู้หญิงได้รับการยอมรับจากสังคมมากขึ้น จะเห็นได้จากการที่ประเทศไทยมีผู้หญิงดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นทางการเมือง ทางธุรกิจ หรือรับราชการ เป็นต้น เช่น Whelan (2015 อ้างใน “Premier League stars' racist orgy”, 2015) ที่มีตำแหน่งประธานบริหารหญิงของสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ รวมไปถึงการก่อตั้งองค์กรต่าง ๆ เช่น องค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศและเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ (UN Women, 2017) มูลนิธิและกองทุนต่าง ๆ ได้แก่ กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มูลนิธิเพื่อนหญิง สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์ มูลนิธิผู้หญิง มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรีสมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี เป็นต้น จากการที่มีองค์กร มูลนิธิต่าง ๆ เกิดขึ้นนั้นแสดงให้เห็นว่าสังคมในปัจจุบันเห็นคุณค่าและความสำคัญของผู้หญิง แต่ในขณะเดียวกันก็ยังแสดงให้เห็นอีกว่าสมาคม มูลนิธิ และองค์กรต่าง ๆ ยังคงทำงานเรียกร้องเพื่อสิทธิสตรีอยู่ ซึ่งหมายความว่าความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศในสังคมยังไม่เท่าเทียมกันนั่นเอง

บทที่ 5
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบวาทกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยและอังกฤษที่มีต่อผู้หญิงไทย และเพื่อศึกษาวาทกรรมผู้หญิงไทยจากอดีตจนถึงปัจจุบัน กรณีศึกษานักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทย ซึ่งผลการวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์วาทกรรมผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์ กรณีศึกษานักเตะเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทย” นี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์วาทกรรมที่อยู่ในหนังสือพิมพ์ของไทยและต่างประเทศ นำเสนอโดยการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) โดยได้เอาวาทกรรมที่เกี่ยวกับผู้หญิงไทย ที่ได้ปรากฏอยู่ในสื่อหนังสือพิมพ์ของไทยและหนังสือพิมพ์ออนไลน์ต่างประเทศ เป็นการเปรียบเทียบให้เห็นถึงวาทกรรมของผู้หญิงไทยที่หนังสือพิมพ์ได้นำมาใช้

5.1 สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างที่ได้มาพบว่า วาทกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยและต่างประเทศที่มีต่อผู้หญิงไทย กรณีศึกษานักเตะสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทยนั้นมีวาทกรรมที่คล้ายกัน เนื่องจากในหนังสือพิมพ์ฉบับของประเทศไทยนั้นมีการนำข่าวจากสำนักข่าวต่างประเทศมาแปลเป็นไทยคือ The Daily Mirror คำที่ใช้ในการนำเสนอข่าวของไทยจึงมีบางคำที่ถูกแปลออกมาอย่างตรงตัว ในหนังสือพิมพ์ไทยนั้นไม่มีการใช้วาทกรรที่ดูถูก เหยียดเพศ หรือกล่าวหาผู้หญิงไทย มีเพียงการคัดลอกข้อความมาจากในคลิปที่เป็นข่าวมานำเสนอในข่าวเท่านั้น แต่ในขณะเดียวกันหนังสือพิมพ์ของต่างประเทศมีทั้งการใช้คำว่า Thai Prostitute, Prostitute, Racist Thai Orgy เป็นต้น คำเหล่านี้ถูกนำมาใช้ในการนำเสนอ และสามารถสรุปความเห็นทางวาทกรรมเกี่ยวกับผู้หญิงไทยในมิติต่าง ๆ ได้ดังนี้

5.1.1 ผู้หญิงไทยเป็นเพียงหญิงสาวทั่วไป (Thai Women as Just a Girl)

5.1.2 ผู้หญิงไทยเป็นสาวบ้านนอก (Thai Women as a Rustic Girl)

5.1.3 ผู้หญิงไทยเป็นผู้หญิงที่ไม่มีค่า (Thai Women as a Worthless Girl)

5.1.4 ผู้หญิงไทยเป็นโสเภณี (Thai Women as a Whore)

5.1.5 ผู้หญิงไทยสำส่อนไม่เลือกหน้า (Thai Women as a Promiscuous)

ในการนำเสนอข่าวจะเห็นวาทกรรมที่ใช้เรียกผู้หญิงไทยดังนี้ หนังสือพิมพ์ของไทยทั้ง 3 ฉบับใช้วาทกรรมที่เกี่ยวกับผู้หญิงไทยว่า “ผู้หญิงไทย” ทั้งหมด 22 ครั้ง โดยแบ่งเป็นคำว่า “สาวไทย” มากที่สุดอยู่ที่ 32 ครั้ง โดยแบ่งเป็นหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 17 ครั้ง, หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 10 ครั้ง และหนังสือพิมพ์มติชน 5 ครั้ง รองลงมาคือคำว่า “ผู้หญิงไทย” ซึ่งใช้ทั้งหมด 22 ครั้ง โดยหนังสือพิมพ์

มติชนใช้มากที่สุดอยู่ที่ 12 ครั้ง, หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ 6 ครั้ง และหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ 4 ครั้ง คำว่า “ผู้หญิงขายบริการ” และ “โสเภณี” ไม่พบการใช้ในการนำเสนอข่าว ส่วนหนังสือพิมพ์ของต่างประเทศมีการใช้คำว่า “Thai Women” 21 ครั้ง แบ่งเป็นหนังสือพิมพ์ The Daily Mirror ใช้ไป 14 ครั้ง หนังสือพิมพ์ Leicester Mercury 7 ครั้ง รองลงมาคือคำว่า “Sex Workers” อยู่ที่ 19 ครั้ง หนังสือพิมพ์ The Daily Mirror ใช้ไป 11 ครั้ง และ Leicester Mercury ใช้ไป 8 ครั้ง คำว่า “Thai Girls” ใช้ไปทั้งหมด 11 ครั้ง โดยเป็นหนังสือพิมพ์ของ The Daily Mirror หมดทั้ง 11 ครั้ง “Racist Thai Orgy” ใช้ไป 7 ครั้ง แบ่งเป็นหนังสือพิมพ์ Leicester Mercury 4 ครั้ง และหนังสือพิมพ์ The Daily Mirror 3 ครั้ง ลำดับต่อมาคำว่า “Prostitute” และคำว่า “Local Girls” ใช้ไปจำนวน 5 ครั้งเท่ากัน มีจำนวนครั้งในการใช้เท่ากันคือหนังสือพิมพ์ The Daily Mirror 4 ครั้ง หนังสือพิมพ์ Leicester Mercury 1 ครั้ง และลำดับสุดท้ายคำว่า “Thai Prostitute” ใช้ทั้งหมด 2 ครั้ง หนังสือพิมพ์ The Daily Mirror ใช้ไป 2 ครั้ง นอกจากนี้ยังมีวาทกรรมอื่น ๆ ที่ใช้อีก เช่น Women, Girls, Three Asian Girls, Local Women เป็นต้น หนังสือพิมพ์ฉบับของไทยก็มีคำที่นอกเหนือจากในตารางเช่นกันคือคำว่า สตรีไทย และยังมีคำที่ใช้นำเสนอที่อยู่ในลักษณะเดียวกันกับคำว่า Racist Thai Orgy ได้แก่ Racist Orgy in Thailand, Orgy in Thailand, Bangkok Orgy, Racist Thai Sex Video, Racist Sex Orgy in Thailand, Racist with Thai Women และ Orgy Video Filmed in Thailand เป็นต้น ซึ่งวาทกรรมที่หนังสือพิมพ์ไทยใช้ในการนำเสนอนั้น เมื่อวิเคราะห์แล้ววาทกรรมเหล่านั้นไม่สามารถส่งผลให้เกิดทัศนคติในแง่ลบต่อผู้หญิงไทยได้

วาทกรรมผู้หญิงไทยที่เกิดขึ้นตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันนั้น เราจะเห็นว่าในสมัยโบราณถึงแม้จะมีการยกย่อง ให้เกียรติในฐานะของผู้ให้กำเนิด แต่ในระบบของการดำเนินชีวิตในสังคม กฎเกณฑ์ จารีตประเพณีที่เกิดขึ้นในสังคมนั้นกลับเกิดการแบ่งแยกและผู้หญิงไม่ได้รับการยกย่อง ให้เกียรติ และเคารพ โดยให้สิทธิกับผู้ชายมากกว่า จนต่อมาเกิดการเปลี่ยนแปลงไทยได้รับอิทธิพลจากทางตะวันตกเข้ามา ทำให้เกิดเป็นระบบทุนนิยม ผู้ชายเป็นผู้ที่ทำงานหาเงินเพียงคนเดียวไม่สามารถใช้จ่ายได้อย่างเพียงพออีกต่อไป ผู้หญิงจึงต้องเริ่มออกมาหางานทำเพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่ายภายในครอบครัว แต่ในการทำงานของผู้หญิงนั้นก็ยังถูกกดขี่ เอาเปรียบเรื่องความสามารถในการทำงาน รวมทั้งการแสดงความคิดเห็น อิทธิพลที่ได้รับมาจากทางตะวันตกนั้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในระบบการใช้ชีวิตในสังคมไทยอยู่ไม่น้อย เช่น การศึกษา เศรษฐกิจ การเมือง เป็นต้น ระบบที่ถูกเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนคือ ระบบการศึกษา จะพบว่าในสมัยก่อนนั้นไม่มีการให้สตรีได้รับการศึกษาเล่าเรียนให้มีความรู้ สตรีจะได้เรียนรู้แค่ในเรื่องของการเป็นแม่บ้านแม่เรือนเท่านั้น แม้ในปัจจุบันความสามารถของผู้หญิงจะเป็นที่ยอมรับมากขึ้นกว่าในสมัยก่อนอย่างมาก แต่ก็ยังคงมีความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศให้เห็นอยู่บ้าง เช่น การใช้คำเรียกต่าง ๆ หรือแม้แต่ในการบวชทางศาสนาพุทธ

การเชื่อมั่นในการตัดสินใจที่จะให้ความเชื่อมั่นในการตัดสินใจของผู้ชายมากกว่าผู้หญิง หรือแม้กระทั่งการมีกฎเกณฑ์ เงื่อนไขต่าง ๆ ภายในสังคมของผู้หญิง ทำให้เกิดแนวความคิดต่าง ๆ รวมไปถึงการก่อตั้งองค์กร เพื่อนำมาสนับสนุนในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสิทธิของสตรี มีการเรียกร้องสิทธิต่าง ๆ ให้กับผู้หญิง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในสังคม

5.2 อภิปรายผล

จากผลการวิจัยทั้งหมดวาทกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยและต่างชาติที่มีต่อผู้หญิงไทยจากกรณีศึกษานักเตะเลสเตอร์ซิตี้ซื้อบริการผู้หญิงไทยนั้นการนำเสนอข่าวของไทยเป็นการนำข่าวจากสำนักข่าวต่างประเทศมานำเสนอ ส่วนทางสำนักข่าวต่างประเทศนั้นก็ใช้การนำเสนอโดยใช้คำเรียกผู้หญิงไทยหลายแบบ รวมไปถึงการเอ่ยถึงอาชีพของบุคคลในข่าว เป็นการใช้คำเหมารวมไม่ได้เฉพาะเจาะจงไปที่บุคคลในข่าวที่มีเพียง 3 คน ผลการวิจัยที่เกิดขึ้นนี้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการกำหนดวาระ (Agenda Setting Theory) ที่กล่าวว่าสื่อมวลชนเป็นผู้กำหนดเรื่องที่ใช้ในการนำเสนอข่าวสารไปยังผู้รับสาร และสื่อมวลชนยังเป็นผู้กำหนดระดับความสำคัญของข่าวนั้น ผู้รับสารควรคิดสิ่งใด เรื่องใดสำคัญมาก เรื่องใดสำคัญน้อย รวมไปถึงการวางกรอบความคิด (Framing) ของผู้นำเสนอข่าวที่สามารถโน้มน้าวผู้รับสารให้เกิดทัศนคติที่เป็นไปในทางที่ผู้นำเสนอข่าวต้องการ การวางกรอบความคิดที่ว่านี้จัดได้ว่าเป็นการกำหนดวาระลำดับที่ 2 (Second Level of Agenda Setting) ก็ว่าได้โดยสื่อจะสร้างกรอบขึ้นมาเพื่อใช้ในการนำเสนอมุมมองที่มีต่อข่าว Maher (1995) พบว่า การเชื่อมโยงของหนังสือพิมพ์นั้นจะส่งผลต่อมุมมองของผู้รับสารในการมองข้ามปัญหาที่ไม่ได้ถูกนำเสนอ สอดคล้องกับ Tversky และ Kahneman (1981) ที่ได้ผลการทดลองออกมาว่ากรอบจะมีอิทธิพลต่อการรับรู้ การเข้าใจ การจดจำ จะส่งผลไปสู่การประเมินค่า และการเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาของผู้รับสาร ทั้งนี้จึงสอดคล้องกับงานวิจัยที่ในการนำเสนอข่าวของสำนักข่าวต่างประเทศนั้น จะพบว่าสำนักข่าวต่างประเทศใช้คำที่แทนผู้หญิงไทยในการนำเสนอที่สามารถทำให้ผู้อ่านเกิดทัศนคติในแง่ลบได้ เช่น การใช้คำว่า Thai Prostitute, Sex Workers เป็นต้น แต่ในขณะเดียวกันข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยที่นำเสนอออกไปนั้นยังไม่มีการระบุถึงอาชีพของผู้หญิงที่อยู่ในข่าวว่าทำอาชีพขายบริการซึ่งอาจผิดกฎหมายได้ เพียงแต่ระบุเพียงว่าเป็นผู้หญิง 3 คนเท่านั้น สรุปได้ว่าการที่สื่อมวลชนจะเลือกวางกรอบของข่าวให้ออกมาในแนวทางใดนั้นจะเกิดจากประสบการณ์และความเชื่อของบุคคลนั้นที่จะเป็นตัวชี้นำความคิดของผู้รับสาร ในขณะที่ผู้เขียนข่าวได้นำเสนอข่าวโดยผ่านกรอบความคิดของผู้เขียนข่าว ตัวของผู้รับสารเองก็จะตีความข่าวสารนั้นจากกรอบของผู้รับสารเอง หรือเรียกว่า “กรอบอ้างอิง” (Frame of Reference) จึงเป็นผลให้ทัศนคติและการรับรู้ของผู้รับสารแต่ละคนจะออกมาแตกต่างกัน การจัดวาระข่าวสาร (Agenda Setting) ของสื่อมวลชนนำไปสู่การวางกรอบความคิด (Framing) และส่งผลต่อการตีความ โดยการจัดวาระและการวางกรอบ

นั้นมีสื่อมวลชนเป็นผู้ที่กำหนดประเด็นในการนำเสนอ ดังนั้นสื่อมวลชนจึงมีส่วนในการโน้มน้าวความคิดของผู้รับสาร แต่จะมากหรือน้อยนั้นก็ขึ้นอยู่กับกรอบอ้างอิงของตัวผู้รับสารเอง (พีระ จิรโสภณ, 2531; ปรมะ สตะเวทิน, 2539; อรนุช กล่อมดี, 2550; ฟารีดา เตชะวรินทร์เลิศ, 2548 และ Entman, 1993)

นอกจากนี้ยังพบว่าผลการวิจัยนั้นสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องสตรีนิยม (Feminism) ทั้งในระบบสังคมแบบเก่าและสังคมสมัยใหม่ ระบบสังคมแบบเก่า คือ ระบบ “ชายเป็นใหญ่” หรือ “ปิตาธิปไตย” (Patriarchy) และระบบสังคมสมัยใหม่ คือ การเป็นไปตามแนวคิดสตรีนิยมที่มีการเรียกร้องความยุติธรรม ความเท่าเทียม ความเสมอภาค และการได้รับการยอมรับในสังคม เห็นได้จากการนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ของไทยที่ได้มีการนำเสนอเกี่ยวกับองค์กรต่าง ๆ ที่พยายามออกมาปกป้องสิทธิสตรีของผู้หญิงไทยที่ตกเป็นข่าว ซึ่งจะเห็นได้ว่าทางสโมสรเลสเตอร์ซิตี้เองก็ออกมาให้ข่าวเกี่ยวกับการรักษาสิทธิเสรีภาพและคุณค่าของผู้หญิง โดยให้ผู้บริหารหญิงของทางสโมสรฯ เป็นผู้ออกมาแถลงข่าว เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงจุดยืนของทางสโมสรฯเกี่ยวกับการให้เกียรติเพศหญิง (ปราณี วงษ์เทศ, 2544; เพ็ญนภา คล้ายสิงโต, 2554; บุษบา จีนเจริญ, 2554 และ รักศานต์ วิวัฒน์สินอุดม, 2555)

ยิ่งไปกว่านั้นผลการวิจัยที่ได้ยังพบอีกว่า วาทกรรมของผู้หญิงที่อยู่ในหนังสือพิมพ์นั้นถูกสร้างขึ้นโดยนักข่าวในฐานะที่เป็นผู้ส่งสาร โดยที่นักข่าวจะมีอิทธิพลในการโน้มน้าวทางความคิด ดังเช่นที่กล่าวไว้ในย่อหน้าข้างต้นแล้วจะเห็นว่าผู้ที่นำเสนอข่าวนั้นจะมีอำนาจในการกำหนดวาทกรรมในข่าว และอำนาจนั้นก็ส่งผลให้ผู้อ่านมีทัศนคติเป็นไปตามที่ผู้นำเสนอกำหนดไว้ได้ โดยที่วาทกรรมนั้นเป็นสิ่งที่ไม่มีความหมายตายตัว เช่นในหนังสือพิมพ์ไทยใช้ถ้อยคำที่เป็นกลางในการนำเสนอ ส่วนในหนังสือพิมพ์ของต่างประเทศนั้นใช้ถ้อยคำในทัศนคติเชิงลบกับผู้หญิงที่อยู่ในข่าวโดยการระบุว่าผู้หญิงที่ตกเป็นข่าวนั้นมีอาชีพขายบริการทางเพศ ในขณะที่หนังสือพิมพ์ไทยระบุว่าผู้หญิงทั้ง 3 ในข่าวนั้นว่าเป็นผู้หญิง 3 คน สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องวาทกรรม (Discourse Theory) ของ Foucault (n.d. อ้างใน “ความหมายของวาทกรรม”, 2551) และงานวิจัยต่าง ๆ ที่ได้ให้ความหมายของวาทกรรมไว้ว่า วาทกรรมที่ถูกมนุษย์สร้างขึ้นนั้นจะมีอำนาจในการชี้นำและกำหนดความจริงให้สังคมเชื่อในแบบนั้น เช่น การเรียกการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร หรือก่อนแต่งงานกันว่าชิงสุกก่อนห่าม ซึ่งถือเป็นการผิดจารีต ประเพณีของสังคมไทย แต่ในสังคมตะวันตกนั้นไม่ถือว่าการมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานกันนั้นเป็นเรื่องที่ผิดจารีต ประเพณีในสังคม เป็นต้น วาทกรรมเป็นสิ่งที่ไม่ตายตัว ความหมายในการวิเคราะห์วาทกรรมจะเกิดขึ้นแตกต่างกันออกไปในแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับประสบการณ์ ภูมิหลัง และสถานภาพทางสังคม และจากงานวิจัยของ วศินี สุทธิวิภากร (2552) ได้นำวาทกรรมในนวนิยายมาทำการวิเคราะห์ และใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งผลการวิจัยที่ได้พบว่า

นวนิยายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนั้นสะท้อนให้เห็นถึงความคิด ทัศนคติของผู้แต่ง และพบว่าในนวนิยายนั้นมีการเขียนโดยผู้แต่งนวนิยายอิงจากสังคมในแบบของปิตาธิปไตย หรือ ระบบชายเป็นใหญ่ ถึงแม้สตรีในนวนิยายนั้นถูกเขียนขึ้นมาให้มีความสามารถ และความก้าวหน้าที่เท่าเทียมกับผู้ชาย แต่ในขณะเดียวกันก็ยังคงถูกคาดหวังจากผู้ชายให้มีความประพฤติอยู่ในจารีต ประเพณี สอดคล้องกับงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้วิเคราะห์มาพบว่า ผู้หญิงที่อยู่ในข่าวนั้นได้ถูกสังคมวางกรอบกำหนดเอาไว้แล้ว ดังเช่นในข่าวของต่างประเทศที่ได้วางกรอบของผู้หญิงที่ประพฤติตนแบบในข่าวว่าเป็นผู้หญิงที่มีอาชีพขายบริการทางเพศ แต่ผู้ชายที่อยู่ข่าวนั้นถูกสังคมมองแค่เป็นผู้ที่ประพฤติตนไม่เหมาะสมเพียงเท่านั้น ซึ่งทำให้เห็นว่าวาทกรรมที่เกิดขึ้นนี้เป็นการตอกย้ำระบบชายเป็นใหญ่ตามแนวคิดของสิทธิสตรี (Feminism) ผลที่ได้จากงานวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์วาทกรรมผู้หญิงไทยในหนังสือพิมพ์ กรณีศึกษานักเตะเลสเตอร์ซิตี้ ซื้อบริการผู้หญิงไทย” พบว่า วาทกรรมที่เกี่ยวกับผู้หญิงไทยที่เกิดขึ้นจากกลุ่มตัวอย่างนั้นสามารถแบ่งได้เป็นความหมายมิติต่าง ๆ ได้ 5 มิติ ดังนี้

5.2.1 ผู้หญิงไทยเป็นเพียงหญิงสาวทั่วไป (Thai Women as Just a Girl)

5.2.2 ผู้หญิงไทยเป็นสาวบ้านนอก (Thai Women as a Rustic Girl)

5.2.3 ผู้หญิงไทยเป็นผู้หญิงที่ไม่มีค่า (Thai Women as a Worthless Girl)

5.2.4 ผู้หญิงไทยเป็นโสเภณี (Thai Women as a Whore)

5.2.5 ผู้หญิงไทยสำส่อนไม่เลือกหน้า (Thai Women as a Promiscuous)

ความหมายทั้ง 5 มิติที่ได้มานั้นเรียงตามลำดับความรุนแรงจากน้อยไปหามาก มิติทั้ง 5 นี้สะท้อนให้เห็นว่าแนวคิดของสตรีนิยมยังคงมีให้เห็นอยู่ในปัจจุบัน และต้องได้รับการพัฒนาขึ้นไปอีก เนื่องด้วยอำนาจในการกำหนดวาทกรรมนั้นจะเป็นจริงตามที่สังคมเป็นผู้กำหนด ตรงกับความหมายทางวาทกรรมของฟูโกต์ ผู้หญิงยังคงถูกกำหนดให้เป็นไปตามที่สังคมต้องการ ยังคงมีความเหลื่อมล้ำทางเพศ ความสามารถ และการยอมรับในตัวของผู้หญิงอยู่ แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการยอมรับมากขึ้น แต่ก็ยังไม่เสมอภาค เท่าเทียม มิเช่นนั้นมูลนิธิต่าง ๆ เพื่อสตรีก็คงจะไม่จำเป็นอีกต่อไป (วิไลวรรณ ซึ้งปรีดา, 2551; จงกลณี โตสกุลวงศ์, 2542; วาลี ขันธุวาร, 2547 และ Christie, 2012)

นอกจากนี้ปัญหานำวิจัยเรื่องวาทกรรมของผู้หญิงไทยจากอดีตถึงปัจจุบัน ผลการศึกษาพบว่าถึงแม้ในปัจจุบันผู้หญิงไทยจะได้รับการยกย่องมากกว่าในสมัยก่อนแต่ก็ยังมีการแบ่งเพศ และ ชนชั้นให้ได้พบเห็น ผู้ชายจะได้รับการยกย่องให้เกียรติมากกว่าผู้หญิงทั้งในเรื่องของเศรษฐกิจ สังคม ประเพณี ศาสนา ถึงแม้ว่าเพศหญิงจะได้รับการยกย่องในฐานะของผู้ให้กำเนิดก็ตาม เช่น แม่น้ำ แม่ธรณี เป็นต้น ผู้ชายก็ยังรับการยอมรับจากสังคมมากกว่า จากในกลุ่มตัวอย่างจะมีองค์กรต่าง ๆ ที่ออกมาปกป้องผู้หญิงทั้ง 3 คนที่อยู่ในข่าว เพื่อไม่ให้ถูกกล่าวหาจากสังคม สอดคล้องกับทฤษฎีการกำหนดวาระเกี่ยวกับการนำเสนอข่าวสาร กล่าวคือผู้นำเสนอข่าวจะสามารถโน้มน้าวความคิดทัศนคติผ่านการวางกรอบความคิดให้กับผู้รับสารได้ โดยการเขียนข่าวสร้างทัศนคติในการวิเคราะห์

ข่าวที่เกิดขึ้นได้ โดยผู้รับสารจะตีความจากกรอบอ้างอิงที่ผู้รับสารมีอยู่ โดยที่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ผู้รับสารจะใช้การอ่านข่าวเพื่อเป็นการเปิดรับการรับรู้ความเป็นไปของสังคม บ้านเมือง และทั่วโลก ดังนั้นผู้ที่นำเสนอข่าวจึงเป็นผู้ที่คัดกรองความสำคัญของข่าวให้กับผู้รับสาร โดยต่อมาสื่อมวลชนมีบทบาทที่สำคัญมากขึ้น ประกอบกับการที่สตรีได้รับการยอมรับในสังคมมากขึ้น การเรียกร้องสิทธิสตรีต่าง ๆ จึงต้องอาศัยการนำเสนอของสื่อมวลชน เพื่อกระจายข่าวสาร จะเห็นได้จากการนำเสนอข่าวในหนังสือพิมพ์ที่เป็นกรณีศึกษา จะพบว่ามีกลุ่มสิทธิสตรีต่าง ๆ ออกมาใช้พื้นที่สื่อในการนำเสนอความคิด ทัศนคติ เพื่อปกป้องสิทธิของสตรีที่ตกเป็นข่าว ซึ่งนำพาไปถึงเรื่องภาพลักษณ์ของประเทศ หรือแม้แต่การแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดขึ้นของสโมสรเลสเตอร์ซิตี้ ที่ได้ให้ผู้บริหารหญิงเป็นผู้ออกมาแถลงข่าว เพื่อชี้ให้เห็นว่าสโมสรเลสเตอร์ซิตี้นั้นไม่ได้ละเลย หรือ มองข้าม แต่แต่ยังยอมรับความสามารถของผู้หญิงอย่างเท่าเทียมกับผู้ชาย ในการใช้พื้นที่สื่อนำเสนอความคิดเห็นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ก็เพื่อต้องการประกาศให้ผู้รับสารทุกคนได้รับรู้ความคิดเห็น ทัศนคติของตนให้ได้รับการยอมรับจากสังคมทั้งในและต่างประเทศ การที่กลุ่มสตรีได้ออกมาเรียกร้องให้ยกเลิก หรือล้มล้างระบบชายเป็นใหญ่ ก็เพื่อให้สังคมยอมรับในความสามารถของผู้หญิงอย่างเท่าเทียม ระบบชายเป็นใหญ่นี้เกิดขึ้นมาในสังคมเป็นการกำหนดว่าผู้หญิงนั้นด้อยกว่า และผู้ที่เป็นคนกำหนดวาทกรรมนี้ขึ้นคือผู้ชาย เมื่อนานเข้าวาทกรรมที่ว่าก็กลายเป็นความจริงในสังคมที่ว่าผู้หญิงต้องมีความประพฤติแบบใดเป็นอย่างไร จนกลายเป็นกรอบความคิดของคนในสังคมว่า ผู้หญิงที่ดี ที่อยู่ในกรอบ คือผู้หญิงที่ประพฤติตัวถูกต้องตามระเบียบของสังคม การกำหนดวาทกรรมให้กลายเป็นความจริงในสังคมนั้น ฟูโกต์คือ การใช้วาทกรรมมาเป็นอำนาจในการกำหนดความจริงในสังคม โดยจะเห็นได้จากงานเขียนที่ตอกย้ำในระบบชายเป็นใหญ่จากงานวิจัยของ วศินี สุทธิวิภากร (2552) ที่แสดงถึงความเหลื่อมล้ำระหว่างเพศในนวนิยาย ถึงแม้ในปัจจุบันสิทธิสตรีจะได้รับการยอมรับและพัฒนาให้ความเหลื่อมล้ำนี้มีช่องว่างลดน้อยลง แต่ก็ยังไม่หมดไปอย่างแท้จริง ยังคงมีการเรียกร้องเพื่อสิทธิและเสรีภาพให้เห็นอยู่บ้างตามสื่อที่มีการนำเสนอออกมา ดังเช่นในกรณีศึกษาที่กลุ่มสิทธิสตรีออกมาเรียกร้อง ปกป้องสิทธิของสตรีที่ตกเป็นข่าว โดยไม่มีการเปิดเผยหน้าตาของผู้หญิงที่ตกเป็นข่าว เป็นต้น (อรนุช กล่อมดี, 2550; ฟารีดา เตชะวรินทร์เลิศ, 2548; Maher, 1995; ปราณี วงษ์เทศ, 2544; เพ็ญนภา คล้ายสิงโต, 2554; บุษบรรณ จีนเจริญ, 2554 และรักศานต์ วิวัฒน์สินอุดม, 2555; วิไลวรรณ ซึ้งปรีดา, 2551; วาลี ขันธุวาร, 2547; Entman, 1993 และ Christie, 2012)

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากงานวิจัยที่ผู้วิจัยได้ศึกษามาเป็นเพียงการยกกรณีศึกษามาเพียงกรณีเดียวเท่านั้น และมีกลุ่มตัวอย่างหนังสือพิมพ์ของไทย 3 ฉบับ หนังสือพิมพ์ต่างประเทศ 2 ฉบับ ผู้วิจัยจึงเห็นว่าหากมีโอกาสที่งานวิจัยฉบับนี้จะได้รับการศึกษา หรือ พัฒนาต่อไป ควรเพิ่มกรณีศึกษาให้มาก และหลากหลายขึ้น เพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิเคราะห์ศึกษา เพื่อให้เกิดความครอบคลุมในการวิเคราะห์ รวมไปถึงนำผลวิเคราะห์ที่ได้ไปศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น การแก้ปัญหาที่เกิดจากความเชื่อ ทัศนคติผิด ๆ ที่มีต่อผู้หญิงไทย ที่อาจส่งผลถึงภาพลักษณ์ของประเทศ ผลักดันให้มีการพัฒนาด้านสิทธิสตรีมากขึ้น ตัวอย่างเช่น การนำเสนอผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชายชาวต่างชาติมานำเสนอถึงวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ รวมไปถึงชีวิตครอบครัวในต่างแดน หรือ การนำเสนอชีวิต และความสามารถของผู้หญิงไทย ที่สามารถใช้ชีวิต ทำงาน สร้างชื่อเสียงให้สากลเป็นที่รู้จัก เช่น นักกีฬาในรูปแบบสารคดีที่เป็นสากล เพื่อเป็นการสื่อให้เห็นถึงภาพลักษณ์ของผู้หญิงไทยที่มีความสามารถและศักดิ์ศรี มากกว่าการไปหวังพึ่งพาผู้อื่นแต่เพียงฝ่ายเดียว เป็นต้น

บรรณานุกรม

กาญจนา แก้วเทพ. (2547). *การสื่อสารกับการพัฒนา.* นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

กิติพัฒน์ นนทปัทมดุลย์. (2538). *นโยบายสังคมและสวัสดิการสังคม.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี. (ม.ป.ป.). *ความเป็นมา*. สืบค้นจาก https://www.womenfund.in.th/.

ความหมายของวาทกรรม. (2551). สืบค้นจาก http://www.oknation.net/blog/discourse/2008/07/05/entry-6.

จารุณี วงศ์ละคร. (2559). วาทกรรมบุญในวรรณกรรมอีสาน. [รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์]. *มนุษยศาสตร์สาร, 1*(17), 49.

จิตระพี บัวผัน. (2554). *การวิเคราะห์การจัดการและเนื้อหาของการนำเสนอข่าวภัยพิบัติทางธรรมชาติของหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จีรติ ติงศภัทิย์. (2526). สิทธิสตรี ปลดปล่อยสตรีเพศ หรือเป็นหนึ่งในบรรดาเฟมินิสต์. *สตรีทัศน์, 1*(1), 6.

จงกลณี โตสกุลวงศ์. (2542). *การวิเคราะห์วาทกรรมการให้ความหมายสื่อสิ่งพิมพ์ลามกของ 9 สถาบันในสังคมไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

แฉคลิปฉาวโฉ่ 3 นักเตะ'เลสเตอร์' หมิ่นสาวไทยจี้ให้ลงทัณฑ์. (2558, 1 มิถุนายน). เดลินิวส์, หน้า 1.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2558, 28 พฤษภาคม). ความเป็นไทยไร้เพศ(2). *มติชน สุดสัปดาห์*, หน้า 30.

บุษบรรณ จีนเจริญ. (2554). *การต่อสู้ทางวาทกรรมของโสเภณีหญิงไทยจากสื่อกระแสหลักสู่เวิล์ดไวด์ เว็บ*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปฏิบัติการและวิธีวิทยาทางสังคมของฟูโก. (2552). สืบค้นจาก http://www.oknation.net/blog/ma-sd52/2009/08/11/entry-1.

ประวัติ เลสเตอร์ ซิตี้. (2559). สืบค้นจาก http://www.lcfcthai.com/about-leicestercity/.

ปรมะ สตะเวทิน. (2539). *การสื่อสารมวลชน: กระบวนการและทฤษฎี.* กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์.

ปรานี วงษ์เทศ. (2544). *เพศและวัฒนธรรม* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เรือนแก้วการพิมพ์.

พิษคลิปฉาว! แข้งจิ้งจอกถูกแฉ มั่วเซ็กซ์กับสาวไทย. (2558, 31 พฤษภาคม). ไทยรัฐ. สืบค้นจาก http://www.thairath.co.th/content/502211.

พีระ จิรโสภณ. (2531). *เอกสารสอนชุดวิชาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ หน่วยที่ 3*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

เพ็ญนภา คล้ายสิงห์โต. (2554). โครงสร้างพาดหัวข่าวอาชญากรรมในหนังสือพิมพ์ไทย: ภาพสะท้อนอุดมการณ์ทางเพศสภาพในสังคมไทย. [รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์]. *วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 30*(2), 67-82.

พงศธร คำบ่อเศร้า. (2555). *กลยุทธ์การจัดการองค์การ บริษัท มติชน จำกัด*. สืบค้นจาก https://www.slideshare.net/pongsa/ss-15444395.

ฟารีดา เตชะวรินทร์เลิศ. (2548). *ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เท่าทันสื่อกับการได้รับอิทธิพลด้านการกำหนดความสำคัญแก่วาระข่าวสารและการเลือกกรอบในการตีความข่าวสาร*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภิรัชญา วีระสุโข. (2554). *"วาทกรรม" คำนิยมร่วมสมัยของ Foucault*. สืบค้นจาก https://www.gotoknow.org/posts/469291.

ภรณี ดวงฉ่ำ. (2548). *พฤติกรรมในการซื้อหนังสือพิมพ์รายวันของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่*. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช บัณฑิตศึกษา. (2548). *ปรัชญานิเทศศาสตร์และทฤษฎีการสื่อสาร หน่วยที่ 1-7*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี. (2560). สืบค้นจาก http://www.pavenafoundation.or.th/.

มูลนิธิผู้หญิง. (2552). *ความเป็นมา.* สืบค้นจาก http://womenthai.org/.

มูลนิธิเพื่อนหญิง. (ม.ป.ป.). *มูลนิธิเพื่อนหญิง.* สืบค้นจาก http://thaigiving.org/organization/detail/345/info.

แม่ลูกจันทร์. (2557). *ไทยรัฐทีวี*. สืบค้นจาก http://www.thairath.co.th/content/416803.

เมียฝรั่ง ค่านิยมผู้หญิงอีสาน. (ม.ป.ป.). สืบค้นจาก http://www.prthai.com/articledetail.asp?kid=1479.

เย็นจิตร ถิ่นขาม. (ม.ป.ป.). *สตรีนิยม (Feminism).* สืบค้นจาก https://www.gotoknow.org/posts/357827.

รักศานต์ วิวัฒน์สินอุดม. (2555). *ภาพยนตร์ ศิลปะ สตรีนิยมในสายตาชาย*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนา บุญมัธยะ. (2548). *เมียฝรั่ง: ความสัมพันธ์ของผู้หญิงไทยกับผู้ชายต่างชาติ*. สืบค้นจาก http://www.apsw-thailand.org/about-apsw-th.html.

วศินี สุทธิวิภากร. (2552). *วาทกรรมของมิเชล ฟูโกต์ ต่อสถานภาพและบทบาทสตรีไทยตามที่นำเสนอในนวนิยายของ คุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

วันเพ็ญ อัพตัน. (ม.ป.ป.). *วาระผู้หญิงกับสื่อ: ถึงเวลาขับเคลื่อนกติกาสากลอย่างจริงจังและจริงใจ*. สืบค้นจาก http://www.prd.go.th/ewt_dl_link.php?nid=77668.

วารุณี ภูริสินสิทธิ์. (2545). *สตรีนิยม: ขบวนการและแนวคิดทางสังคมแห่งศตวรรษที่ 20*. กรุงเทพฯ: โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.

วาลี ขันธุวาร. (2547). วาทกรรมผู้หญิงไทยกับความแปรเปลี่ยน. *มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์, 1*(2), 24-40.

วิลาสินี พิพิธกุล. (ม.ป.ป.). *วาทกรรมเรื่องเพศในหนังสือพิมพ์*. สืบค้นจาก http://www.tja.or.th/old/speak.doc&ved=0ahUKEwiDrrCZ1ZDTAhUENo8KHVEyAAIQFggbMAA&usg=AFQjCNGWFLtye8KIRDZmpCKoAmdafVJIWQ&sig2=g2qBsBkHMlIrcIAKBgC0Qg.

วิไลวรรณ ซึ้งปรีดา. (2551). *วาทกรรมของหนังสือพิมพ์ไทยในสงครามอิรัก 2003*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศุภกร อรรคนันท์. (2557 ก, 2 ตุลาคม). สู้จนได้ดีไม่เคยลืมพี่น้อง. *คม ชัด ลึก*, หน้า 9.

ศุภกร อรรคนันท์. (2557 ข, 31 กรกฎาคม). ศรัทธาสร้าง ‘ปาฏิหาริย์’ แห่งรัก. *คม ชัด ลึก*, หน้า 9.

สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์. (2558). *ประวัติความเป็นมา.* สืบค้นจาก http://www.thaiwomen.or.th/th/home.

สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี. (2554). *สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรี.* สืบค้นจาก http://www.apsw-thailand.org/about-apsw-th.html.

สาธิดา ตระกูลโชคเสถียร. (2553). *การวิเคราะห์วาทกรรมในข่าวอาชญากรรมและการถอดรหัสข่าวอาชญากรรมโดยอาชญากร*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุจิตต์ วงษ์เทศ. (2558, 5 มิถุนายน). สยามประเทศไทย. *มติชน*, หน้า 18.

สุปรีดี สุวรรณบูรณ์. (ม.ป.ป.). *การใช้ภาษาสื่อสารในหนังสือพิมพ์ นิตยสารและวารสาร*. สืบค้นจาก http://www.ipesp.ac.th/learning/thai/chapter8-1.html.

สุภาภรณ์ งามวัน. (2548). *พลวัตภาพเหมารวมของผู้หญิงไทยที่แต่งงานกับชาวต่างชาติ.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุภาษิตสอนหญิง. (ม.ป.ป.). สืบค้นจาก https://sites.google.com/site/suphasitlady/thi-ma-khxng-re

อนงค์วรรณ เทพสุทิน. (2545). *ทัศนคติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่อแนวคิดสตรีนิยม*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อรนุช กล่อมดี. (2550). *กระบวนการสร้างกระแสนิยมในการเล่นกีฬาเทนนิสอาชีพของสื่อหนังสือพิมพ์ในปี 2546: กรณีศึกษา วาทกรรมภราดรฟีเวอร์*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

อรุณรัตน์ ชินวรณ์. (2553). *สื่อประชาสัมพันธ์.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

United Nations in Thailand. (2560). *UN Women*. สืบค้นจาก http://www.un.or.th/.

3 ฉาวไม่รอด'เลสเตอร์' ไล่แล้ว คลิปเซ็กซ์หมู่เหยียดสาวไทยแต่ไม่ให้ความเห็น. (2558, 19 มิถุนายน). มติชน, หน้า 15.

Berlo, D. K. (1960). *The process of communication.* NY: Holt, Rinehart and Winston.

Dominelli, L., & McLeod, E. (1989). *Feminist social work*. London: MacMillan.

De Fleur, M. L. (1966). *Theories of social change*. New York: Van Newstand Reinhold.

Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, *43*(4), 51-58.

Framing theory. (n.d.). Retrieved from http://masscommtheory.com/theory-overviews/framing-theory/.

Goffman, E. (1981). *Erving goffman froms of talk.* PA: Pennsylvania University.

Karlberg, M. (2012). *The encyclopedia of peace psychology.* N.P.: Blackwell.

Leicester Mercury tops ABC league. (2016). Retrieved from http://www.holdthefrontpage.co.uk/2016/news/cuts-hit-regional-daily-newspaper-tops-abc-league/.

Maher, T. M. (1995). Media framing and public perception of environmental causality. *Southwestern Mass Communication Journal, 12*(1), 61-73.

McCombs, M. E., & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. *Public Opinion Quarterly, 36*(Summer), 176-187.

McCombs, M. E., Shaw, D. L., & Weaver, D. (1997). *Communication and democracy: Exploring the intellectual frontiers in agenda-setting theory*. Mahwah, NJ: Erlbaum.

Monthly reach of national newspapers. (2016). Retrieved from http://www.statista.com/statistics/246077/reach-of-selected-national-newspapers-in-the-uk/.

Premier League stars' racist orgy shame caught on camera during Thailand end of season tour. (2015, May 30). *The daily mirror*. Retrieved from http://www.mirror.co.uk/sport/football/news/leicester-city-racist-orgy-video-5794654.

Schramm, W. (1954). How communication works. In W. Schramm (Ed.), *The process and effects of mass communication* (pp. 3–10). Urbana, IL: University of Illinois Press.

There are two main types of newspapers. (n.d.). Retrieved from http://www.aboutenglish.it/englishpress/ukpressnow2.htm.

Tversky, A., & Kahneman, D. (1981). The framing of decisions and the psychology of choice. *Science*, *211*(4481), 453-458.

UK newspaper guide. (n.d.). Retrieved from http://www.thepaperboy.com/uk/uk-newspaper-guide.cfm.

UN Women. (2017). *UN women*. Retrieved from http://www.unwomen.org/en.

Westley, B., & Malcolm, S. M. (1957). A conceptual model for communication research. *Journal Quarterly Winter*, 31-35.

BANGKOK UNIVERSITY FOUNDED 1962

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นามสกุล	รัฐกาญจน์ จั่วแจ่มใส
อีเมล	rattakarn508@gmail.com
ประวัติการศึกษา	ปริญญาตรี คณะนิเทศศาสตร์ ภาควิชาวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

BANGKOK UNIVERSITY FOUNDED 1962

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

วันที่ 8 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2560

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) [redacted] อยู่บ้านเลขที่ 250
ซอย เทอดไท 23 ถนน เทอดไท ตำบล/แขวง บุคคโล
อำเภอ/เขต ธนบุรี จังหวัด กรุงเทพฯ รหัสไปรษณีย์ 10600
เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รหัสประจำตัว 7560300258
ระดับปริญญา ☐ ตรี ☑ โท ☐ เอก
หลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การสื่อสารเชิงกลยุทธ์ คณะ นิเทศศาสตร์
ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า **"ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ"** ฝ่ายหนึ่ง และ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตั้งอยู่เลขที่ 119 ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110 ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า **"ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ"** อีกฝ่ายหนึ่ง

ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ และ ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ ตกลงทำสัญญากันโดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิขอรับรองว่าเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์หัวข้อ การวิเคราะห์วาทกรรมพันธสัญญาไทยในหนังสือพิมพ์ : กรณีศึกษา นักเทนโมลราเลตาร์ชาติ ชื่อบริการพันธสัญญาไทย

ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (ต่อไปนี้เรียกว่า **"สารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์"**)

ข้อ 2. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิตกลงยินยอมให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยปราศจากค่าตอบแทนและไม่มีกำหนดระยะเวลาในการนำสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ให้เช่าต้นฉบับหรือสำเนางาน ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิโดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน

ข้อ 3. หากกรณีมีข้อขัดแย้งในปัญหาลิขสิทธิ์ในสารนิพนธ์/วิทยานิพนธ์ระหว่างผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือระหว่างผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือมีเหตุขัดข้องอื่นๆ เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ อันเป็นเหตุให้ผู้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิไม่สามารถนำงานนั้นออกทำซ้ำ เผยแพร่ หรือโฆษณาได้ ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิยินยอมรับผิดและชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในความเสียหายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น

สัญญานี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความเป็นอย่างเดียวกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญานี้โดยละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ

( )

ลงชื่อ.....ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ

(อาจารย์อัฏฐิภา จุลพิสิฐ)

ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดและศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ.....พยาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤติกา ลิ้มลาวัลย์)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลงชื่อ.....พยาน

(ดร.ปฐมา สตะเวทิน)

ผู้อำนวยการหลักสูตร/ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร